

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) 2019

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Sammanfattning

A. Verksamhet och resultat

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av sak-, liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster. Försäkringsrörelsen utvecklades positivt inom de flesta områdena. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökade med 7 procent. Under året drabbades bolaget av flera stora skador, främst kopplade till brand, vilket påverkade resultatet negativt. Bolaget hade två storskador som översteg självbehåll. Resultatet i kapitalförvaltningen uppgick till 21 procent till följd av en mycket god utveckling på de globala aktiemarknaderna under året. Alla tillgångslag bidrog till det positiva resultatet. Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2019.

B. Företagssystemet

I kapitlet redovisas styrelsens, utskottens, de centrala funktionernas ansvar och bolagets riskhanteringsystem. Information lämnas även om bolagets ersättningsprinciper, lämplighetsbedömning samt utlagd verksamhet av väsentlig betydelse. Väsentliga förändringar 2019 är att styrelsen utökats till åtta ledarmöter. Materiell transaktion är att bolaget under december 2019 har betalat ut återbäring avseende 2018.

C. Riskprofil

2019-12-31 var bolagets solvenskvot 186 procent vilket är inom målintervall 150-250 procent. Solvenskvoten har minskat till följd av att solvenskapitalkravet har ökat mer än kapitalbasen. Marknadsrisken, vilket är bolagets dominerande risk med 83 procent av solvenskapitalkravet, har ökat av ökade marknadsvärden på placeringstillgångarna. Försäkringsrisken, som är bolagets näst största risk med 12 procent av solvenskapitalkravet, har ökat främst genom tillväxt. Solvenskapitalkravet har också ökat av EIOPAs 2018-översyn där flera beräkningstekniska förändringar införts.

Väsentliga förändringar 2019 är EIOPAs 2018-översyn som beräkningstekniskt påverkat solvenskapitalkravet. Inom försäkringsrisken har bolaget startat upp lokal märkesförsäkring samt DASK (dataskyddsförsäkring) för företag. Ökade marknadsvärden har väsentligt påverkat bolagets placeringstillgångar och som resultat ökat marknadsrisken. Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin och väsentlig påverkan har skett genom minskade marknadsvärden på placeringstillgångarna samt att bolaget operativt startat upp krisledning. Känslighetsanalyser genomförs för att överväga ytterligare åtgärder. Bolagets likviditet är god och solvenskvoten bedöms fortsatt vara inom målintervall.

D. Värdering för solvensändamål

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän värderar tillgångar och skulder i den finansiella redovisningen enligt lagbegränsad IFRS. Tillgångar och skulder ska omvärderas i de fall Solvens 2-regelverket föreskriver andra värderingsregler än IFRS. Den största balansposten som omvärderas är försäkringstekniska avsättningar. De försäkringstekniska avsättningarna täcker kostnader för inträffade

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

skador, kostnaden för att reglera dessa skador, kostnader för framtida skador och övriga kostnader för ingångna avtal.

E. Finansiering

Kapitalplanering genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. Storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital analyseras. Målet är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Bolagets kapitalbas består endast av primärkapital nivå 1 och tillåts därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav. Bolaget använder standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet. Årets positiva resultat leder till en ökning av bolagets primärkapital nivå 1. Tillgångar minskat med skulder, kapitalbasen, uppgår till 6 795 206 tkr. solvenskapitalkravet (SCR) uppgår till 3 655 051 tkr och minimikapitalkravet (MCR) till 913 763 tkr. Förhållandet mellan kapitalbas och SCR resulterar i en solvenskvot på 186 procent vilket är inom bolagets målintervall.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Innehållsförteckning

A. VERKSAMHET OCH RESULTAT	5
A.1 VERKSAMHET	5
A.2 FÖRSÄKRINGSRESULTAT	6
A.3 INVESTERINGSRESULTAT	7
A.4 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VERKSAMHETER	8
A.5 ÖVRIG INFORMATION	9
B. FÖRETAGSSTYRNINGSSYSTEMET	10
B.1 ALLMÄN INFORMATION OM FÖRETAGSSTYRNINGSSYSTEMET	10
B.2 LÄMPLIGHETSKRAV	13
B.3 RISKHANTERINGSSYSTEMET INKL. EGEN RISK- OCH SOLVENSBEDÖMNING	13
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM	17
B.5 INTERNREVISIONSFUNKTION	18
B.6 AKTUARIEFUNKTION	19
B.7 UPPDRAGSAVTAL	19
B.8 ÖVRIG INFORMATION	20
C. RISKPROFIL	21
C.1 TECKNINGSRISK	22
C.2 MARKNADSRISK	24
C.3 KREDITRISK	28
C.4 LIKVIDITETSRISK	30
C.5 OPERATIV RISK	31
C.6 ÖVRIGA MATERIELLA RISKER	33
C.7 ÖVRIG INFORMATION	36
D. VÄRDERING FÖR SOLVENSÄNDAMÅL	37
D.1 TILLGÅNGAR OCH SKULDER	37
D.2 FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR	40
D.3 ANDRA SKULDER	47
D.4 ALTERNATIVA VÄRDERINGSMETODER	49
D.5 ÖVRIG INFORMATION	49
E. FINANSIERING	50
E.2 SOLVENS- OCH MINIMIKAPITALKRAV	52
E.3 ANVÄNDNING AV UNDERGRUPPEN FÖR DURATIONSBASERAD AKTIEKURSRISK VID BERÄKNING AV SOLVENSKapITALKRAVET	53
E.4 SKILLNADER MELLAN STANDARDFORMELN OCH ANVÄNDA INTERNA MODELLER	53
E.5 ÖVERTRÄDELSE AV MINIMIKAPITALKRAVET OCH SOLVENSKapITALKRAVET	54
E.6 ÖVRIG INFORMATION	54
BILAGOR KVANTITATIVA ÅRSRAPPORTER 2019 SOM INGÅR I SOLVENS- OCH VERKSAMHETS RAPPORT (SFCR)	55

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

A. Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

A.1.1 Om Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Ägarstyrning och operativ organisation

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 60 fullmäktigeledamöter valda av försäkringstagarna genom en digital valprocess. Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Fullmäktiges rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas på bolagsstämman. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som för närvarande består av åtta ledamöter. Utöver dessa ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen.

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisor, vara beredande organ inför val av fullmäktige samt lämna förslag till ersättning. Valberedningens ledamöter väljs för en mandatperiod om tre år och deras uppgifter och arbetsformer regleras i en instruktion. Bolagsstämman utser även en nomineringskommitté med uppgift att utarbeta förslag till val av ledamöter i valberedningen. Nomineringskommittén består av tre fullmäktigeledamöter, vd samt styrelseordförande där fullmäktigeledarmötena väljs för en mandatperiod om ett år och uppgifter och arbetsformer regleras i en instruktion.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområde är 15 kommuner inom Västra Götalands län. Bolaget är ett av Länsförsäkringsgruppens 23 ömsesidigt ägda bolag som samverkar genom det gemensamt ägda Bolaget Länsförsäkringar AB (LFAB). I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039, de helägda dotterföretagen Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897, LFGB Innovation AB 559183-9039 samt Försäkringsgruppen Väst AB 556524-3721 med en ägarandel om 70 procent. Dessutom ingår i koncernen intresseföretaget Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med ägarandel 17 procent, LFant AB 559085-6802 och Skadedjursbekämpning i Väst AB 559164-8505 med ägarandel om 33 procent i vardera. Under 2019 startades intresseföretagen Försäkringsgruppen Väst Kommanditbolag 969791-8796 med en ägarandel om ca 27 procent och Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB 559220-0827 med en ägarandel om 30 procent. Verksamheten i dotterföretaget Försäkringsgruppen Väst AB kommer att överlätas till Försäkringsgruppen Väst Komplementär under 2020.

Extern revisor och finansiell tillsyn

Bolaget står under tillsyn av Finansinspektionen, <http://www.fi.se>. För räkenskapsåret 2019 var bolagets revisor Henrik Nilsson, auktoriserad revisor Deloitte AB, <https://www2.deloitte.com>.

Betydande affärshändelser under rapportperioden

Bolaget visar ett positivt resultat i försäkringsrörelsen trots många stora och kostsamma skador. Underliggande skademängden utvecklas i takt med det växande beståndet. Bolaget hade två storskador som översteg självbehåll. Försäkringsrörelsens totalkostnadsprocent landade på 101 procent. Försäkringsrörelsen har en positiv marknadsutveckling inom de flesta områden. Premieinkomsten för

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

egen räkning (f e r) ökade med 7 procent. Skadekostnaderna f e r ökade med 7 procent. Resultat före återbäring är stabilt i flertalet försäkringsgrenar.

Resultatet i kapitalförvaltningen blev under året avsevärt bättre än väntat då globala börser utvecklades mycket positivt. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning vilket lett till en totalavkastning om 21 procent. Alla tillgångslag har bidragit positivt till resultatet och de största bidragen kommer från noterade svenska och globala aktier samt fastighets- och onoterade innehav.

Bankverksamheten har utvecklats positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder även om tillväxttakten har avtagit något jämfört med föregående år. Resultatet i den lokala bankaffären visar fortfarande positivt resultat men når inte upp till samma nivå som tidigare vilket är ett resultat av snabbt sjunkande hypoteksmarginaler. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som drivs i franchiseform har haft en positiv utveckling under året.

Det totala liv- och pensionsbeståndet minskade med 3 procent 2019. Det är framförallt i de förmedlade kanalerna som bolaget tappar bestånd medan den egna försäljningen har en positiv trend. Sjukvårdsbeståndet har haft en positiv utveckling. Sammantaget har liv- och hälsaaffären utvecklats fint och positivt resultat uppvisas för denna verksamhetsgren.

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2019. De flesta försäkringstyper omfattas. Bakgrunden till att återbäring föreslås är verksamhetsårets goda resultat och att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto och uppgår till cirka 11 procent av premien.

Under året har bolaget ingått avtal gällande köp och deläggande av Platzers fastighet Gårda Vesta, som nu är under uppförande. Bolaget tillträder fastigheten efter färdigställande. Samtidigt avser bolaget att flytta befintlig verksamhet från Lilla Bommen till ovan nämnda fastighet och har därför ingått hyresavtal för detta ändamål. Flytt från Lilla Bommen till Gårda Vesta är planerad till juni 2021.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin och väsentlig påverkan har skett genom minskade marknadsvärden på placeringstillgångar. Bolagets likviditet är god och solvenskvoten bedöms fortsatt vara inom målintervall.

A.2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultat per affärsgren (tkr)	2019	2018
Skadeförsäkringspliktelse		
Försäkring avseende inkomstskydd	5 791	17 880
Ansvarsförsäkring för motorfordon	-10 498	7 601
Övrig motorfordonsförsäkring	11 504	4 596
Försäkring mot brand och annan skada på egendom	-77 231	-102 575
Totalt försäkringsresultat skadeförsäkringsförpliktelse	-70 434	-72 498

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser		
Proportionell ansvarsåterförsäkring för motorfordon	2 478	-9 708
Proportionell övrig motoråterförsäkring	98	0
Totalt försäkringsresultat proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	2 576	-9 708
Ikke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser		
Ikke-proportionell sjukåterförsäkring	1 467	-314
Ikke-proportionell olycksfallsåterförsäkring	13 299	9 275
Ikke-proportionell egendomsåterförsäkring	44 049	75 482
Totalt försäkringsresultat icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	58 815	84 443
Livförsäkringsförpliktelser		
Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser	-9 657	-2 821
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-9 657	-2 821
Livförsäkringsförpliktelser		
Livåterförsäkring	-73	-709
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-73	-709
Totalt försäkringsresultat	-18 773	-1 293

Tabell A2(1): Försäkringsresultat per affärsgren

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är enbart verksamt i Sverige. Bolaget har under året tagit marknadsandelar inom samtliga segment utom Företag. I jämförelse med föregående år har premieintäkten ökat. Försäkringsersättningarna har ökat och antalet anmälda skador ökar i takt med bestånden. De typer av skador som framförallt ökar är motor-, rese- och allriskskador. Bolaget har under 2019 haft två storskador där återförsäkringsskyddet har trätt in.

A.3 Investeringsresultat

Investeringsresultat år 2019 per tillgångslag, tkr	Utdelning	Ränta	Hyra	Realiserat resultat	Orealiserat resultat
Fastigheter	0	0	74	0	600
Aktier	30 494	0	0	9 916	955 901
Företagsobligationer	0	13 443	0	1 455	1 063
Investeringsfonder	1 556	0	0	42 141	666 702
Kontanter och andra likvida medel	0	-5	0	0	0
Derivat	0	0	0	-3 840	0
Summa	32 049	13 438	74	49 672	1 624 266

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Investeringsresultat år 2018 per tillgångslag, tkr	Utdelning	Ränta	Hyra	Realiserat resultat	Orealiserat resultat
Fastigheter	0	0	68	0	0
Aktier	118 804	0	0	26 881	416 698
Företagsobligationer	0	12 923	0	404	-11 579
Investeringsfonder	8 355	0	0	135	-134 895
Kontanter och andra likvida medel	0	64	0	0	0
Derivat	0	0	0	0	3 840
Summa	127 159	12 987	68	27 420	274 064

Tabell A.3(1): Investeringsresultat per tillgångslag

Resultatet i kapitalförvaltningen blev under året avsevärt bättre än väntat då globala börser utvecklades mycket positivt. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning vilket lett till en totalavkastning om 1 719 498 tkr, motsvarande 21 procent. Alla tillgångslag har bidragit positivt till resultatet och de största bidragen kommer från noterade svenska och globala aktier samt fastighets- och onoterade innehav.

A.3.1 Vinster och förluster som påverkar eget kapital

Rapport över förändringar i eget kapital för moderbolaget

Tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 180101	15 000	2 699 216	572 954	3 287 170
Vinstdisposition		572 954	-572 954	0
Årets resultat			247 228	247 228
Utgående balans 181231	15 000	3 272 170	247 228	3 534 398
Ingående balans 190101	15 000	3 272 170	247 228	3 534 398
Vinstdisposition		247 228	-247 228	0
Årets resultat			1 331 921	1 331 921
Utgående balans 191231	15 000	3 519 398	1 331 921	4 866 319

Tabell A3(2): Vinster och förluster som påverkar eget kapital

Alla vinster och förluster i bolaget redovisas i årets resultat och påverkar på så sätt det egna kapitalet. Bolaget har inget övrigt totalresultat.

A.3.2 Investeringar i värdepapperisering

Bolaget har inga investeringar i värdepapperiserade tillgångar.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med LFAB och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

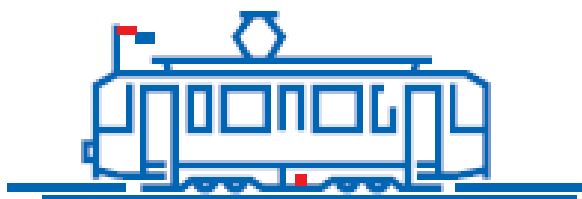
Intäkter och kostnader från övrig verksamhet, tkr	2019	2018
Övriga intäkter	271 527	277 478
Övriga kostnader	-262 637	-252 807
Summa	8 890	24 671

Tabell A4(1): Intäkter och kostnader från övrig verksamhet

Bankverksamheten har utvecklats positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder även om tillväxttakten har avtagit något jämfört med föregående år. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Liv- och hälsaaffären har utvecklats fint och positivt resultat uppvisas för denna verksamhetsgren.

A.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

B. Företagsstyrningssystemet

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Bolagets verksamhet och ägarstyrning presenteras främst i kapitel A.1. Nedan redovisas specifik information som ska ge en god förståelse för bolagets företagsstyrningssystem och dess lämplighet.

B.1.1 Beskrivning av företagssystemet och dess lämplighet

Företagsstyrningssystemet kan beskrivas som det ramverk, inom gällande interna och externa regelverk, vilket bolaget styr och organiserar verksamheten utifrån. Utgångspunkten är bolagets uppdrag från ägarna och principer för ekonomistyrning. Vid uppfyllnad av bolagets uppdrag och mål säkerställer företagsstyrningssystemet en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning inom ramen för beslutad risktolerans och uppsatta regelverk.

Företagsstyrningssystemets lämplighet

Företagsövergripande utvärdering genomförs årligen för att säkerställa att företagsstyrningssystemet och dess beståndsdelar existerar och följs inom organisationen. Utvärderingen presenteras som ett utav flera underlag inför styrelsens bedömning av lämpligheten. Utifrån 2019 års rapportering har styrelsen bedömt företagstyrningssystemet, inkluderat riskhanteringssystemet, som effektivt och ändamålsenligt.

B.1.2 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen samt delegeringsordningen

Bolagsorganen utgörs av bolagsstämman, styrelse samt vd. Därtill finns ett kontrollorgan i den externa revisorn som utses av bolagsstämman. Med förvaltnings- och ledningsorganen avses styrelsen, dess utskott och vd. Bolagets verksamhet och ägarstyrning presenteras mer detaljerat i kapitel A.1.

Styrelse

Bolagets styrelse består av åtta ledamöter valda av bolagsstämman med en mandatperiod om tre år. I styrelsen ingår även två personalrepresentanter samt vd. Styrelsen har en fastställd arbetsordning för sitt arbete och ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen genom att:

- Kontinuerligt hålla sig underrättad om bolagets utveckling för att fortlöpande kunna bedöma bolagets ekonomiska situation och finansiella ställning.
- Handlägga och fatta beslut i frågor av väsentlig betydelse och av övergripande natur rörande bolagets verksamhet.
- Fastställa övergripande mål och strategier för verksamheten.
- Fastställa ändamålsenlig organisation och tillse oberoende centrala funktioner samt fortlöpande utvärdera bolagets operativa ledning och vid behov tillsätta eller entlediga vd
- Tillse och regelbundet utvärdera ett ändamålsenligt företagsstyrningssystem, inklusive system för god intern kontroll och ett riskhanteringssystem, som säkerställer en tillfredsställande styrning och ledning av bolaget. Ansvaret inkluderar fastställande och godkännande av väsentliga styrdokument samt tillse system för kontinuitet.
- Tillse effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets och koncernens verksamhet och ekonomiska ställning.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

- Tillse processer och rutiner som säkerställer att anställda är lämpliga för de uppgifter de är avsedda att utföra.
- Tillse att intressekonflikter i verksamheten löpande identifieras och hanteras.
- Säkerställa god kontroll över den utlagda verksamheten.
- Ansvara för bolagets ersättningsystem.
- Tillsätta utskott som bereder styrelsens arbete

Utskott som stödjer styrelsen

För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns tre utskott där två till fyra styrelseledamöter ingår i respektive utskott. Utskottens instruktioner fastställs årligen, möten protokolleras och behandlas på efterföljande styrelsesammanträde.

Revisionsutskottet bereder styrelsens arbete med att övervaka effektiviteten i den finansiella rapporteringen samt i företagsstyrningssystemet vilket innefattar externrevision, internrevision, regelefterlevnadsfunktionen¹, riskhanteringsfunktionen och aktuariefunktion. Revisionsutskottet håller sig även informerad om årsredovisningen samt övervakar revisorns opartiskhet och självständighet.

Risk- och kapitalutskottet stöder styrelsen i risk- och kapitalfrågor samt utgör ett forum för analys och fördjupad diskussion kring bolagets risktagande och kapital. Utskottet har även mandat inom *Riktlinje för kapitalförvaltning* avseende kapitalfrågor. Risk- och kapitalutskottet är underordnat styrelsens revisionsutskott i frågor gällande företagsstyrningssystemet.

Ersättningsutskottet följer och granskar bolagets riktlinjer för ersättning samt principer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet bereder samt följer upp väsentliga ersättningsbeslut och beslut om övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda.

Vd

Det åligger vd att sköta bolagets löpande förvaltning och verksamhet. Vd ska i sitt arbete verka för att verksamheten bedrivs i enlighet med sunda ekonomiska principer. Vd är ordförande i ledningsgruppen och leder dess arbete.

Centrala funktioner

Enligt rådande lagstiftning ska försäkringsföretag ha centrala funktioner. Nedan följer en kort beskrivning av de centrala funktionerna:

- Riskhanteringsfunktionen ska ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker och agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. För detaljer, se kapitel B.3.1.
- Regelefterlevnadsfunktionen kallas internt för compliance. Compliance säkerställer att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. För detaljer, se kapitel B.4.
- Internrevisionsfunktionen utför oberoende granskning och är direkt underställd styrelsen. För detaljer se kapitel B.5.

¹ Regelefterlevnadsfunktionen kallas internt för compliance

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

- Aktuariefunktionen svarar för kvalitet i beräkning av försäkringstekniska avsättningar och bidrar till riskhanteringssystemet, genom relevanta riskberäkningar samt yttrar sig om policyn för tecknande av försäkringar och lämpligheten av återförsäkringslösningarna. För detaljer, se kapitel B.6

Operativ organisation

Affärsområden och enheter leds av en chef som rapporterar direkt eller via ytterligare chef till bolagets vd. Chef ansvarar för att bedriva arbetet enligt föreskrivna styrande dokument, processer och arbetsinstruktioner samt ska säkerställa efterlevnaden. Således ansvarar respektive chef för riskhantering, interna styrningen och kontroll inom sitt verksamhetsområde.

B.1.3 Ersättningsprinciper

Bolagets styrelse beslutar årligen om principer för ersättning till ledande befattningshavare samt om *Riktlinje för ersättning* som styr hur ersättningar till anställda ska fastställas, tillämpas och följas upp. Riktlinjen ska främja långsiktighet och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande som motverkar bolagets intressen samt även uppfylla grundläggande krav vid försäkringsdistribution.

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast årsarvode samt dagarvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter och vd erhåller inte styrelsearvode.

Ersättning till vd och övriga anställda i ledande positioner utgörs av grundlön, pension samt övriga förmåner som avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring och lunchförmån. Uppsägningstid uppgår i befintliga avtal till sex månader vid uppsägning från den anställdes sida och mellan tolv till tjugofyra månader vid uppsägning från bolagets sida.

Anställda inom bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor och ersättningar i nivå med branschen där bolaget är verksamt. Målbaserad ersättning på bolagsnivå förekommer i mindre omfattning till månadsavlönade, med undantag av bolagsledningen, och ersättningen baseras på gemensamma mål i bolagets affärsplan. En förutsättning är att bolaget redovisar ett positivt resultat före bokslutsdispositioner och skatt för räkenskapsåret. Provisionsbaserad ersättning kan utgå för säljande personal som ett komplement, men tar till övervägande del hänsyn till kvalitativa kriterier som stödjer att distributionsverksamheten bedrivs professionellt, enligt god försäkringsdistributionssed och med tillbörlig omsorg om kundens intressen.

I samband med att bolagets årsredovisning fastställs av bolagsstämman offentliggörs en redogörelse för bolagets ersättningar som även finns tillgänglig på bolagets hemsida.

B.1.4 Materiella transaktioner under rapporteringsperioden

Bolaget har utbetalat återbäring avseende 2018 under december 2019.

B.1.5 Materiella ändringar i företagsstyrningssystemet under rapporteringsperioden

Vid bolagsstämman utökades styrelsen med en styrelsemedlem i syftet är att stärka styrelsens samlade kompetens. Styrelsen består efter ändringen av åtta oberoende styrelseledamöter.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

B.2 Lämplighetskrav

Bolagets *Riktlinje för lämplighetsprövning* säkerställer lämplighet för styrelse, ledande befattningshavare, centrala funktioner, personer som identifierats kan påverka företagets risknivå samt personer som direkt deltar i distributionen av försäkringar. Vid utläggning av en funktion (outsourcing), som omfattas av krav på lämplighet kvarstår bolagets ansvar avseende lämplighet för personen som ska utföra arbetsuppgifterna hos leverantören. Lämplighetsprövning utförs vid nyrekrytering, vid byte av roll internt samt årligen eller vid oförutsedd omständighet med inverkan på efterlevnad av ställda krav, exempelvis vid misstanke om brottslighet. Lämplighetsprövning avser krav på:

- Tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter inom verksamhetsområdet för att kunna utöva ett sunt och ansvarsfullt arbete och fullgöra uppgifter och skyldigheter på ett tillfredsställande sätt.
- God vandel - anseende och integritet där bolaget främst tar hänsyn till:
 - Om personen är dömd för relevant brott
 - Om personen befinner sig i konkurs
- Särskilda krav, enligt reglerna om försäkringsdistribution, tillkommer utöver ovanstående beträffande personer som bedriver distribution:
 - Får inte vara underårig, i konkurs, ha näringsförbud eller förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.
 - Får inte förekomma i belastningsregistret avseende vissa allvariga förmögenhetsbrott eller viss allvarlig ekonomisk brottslighet.
 - Ska ha visat skötsamhet i ekonomiska angelägenheter.

Valberedningen ansvarar för lämplighetsprövning av vd, styrelse samt av styrelsens samlade kompetens och förståelse för marknad, verksamhet, strategi och affärsmodell. HR ansvarar för lämplighetsprövningen av företagsledning och anställda som kan påverka bolagets risknivå. HR ansvarar tillsammans med chefer för anställda som deltar i distributionen av försäkringar enligt särskilda krav ovan.

Vid förändring av styrelse, vd eller central funktion underrättas Finansinspektionen som även utför lämplighetsprövning.

B.3 Riskhanteringssystemet inkl. egen risk- och solvensbedömning

B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet

Bolagets riskhanteringssystem ska vara ändamålsenligt samt väl integrerat med företagsstyrningen. Riskhanteringssystemet ska innehålla metoder för riskhantering, intern styrning och kontroll som innefattar strategier, processer samt rapporteringsrutiner för att fortlöpande kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera och rapportera risker samt beroenden mellan olika risker som bolaget är, eller kan komma att bli, exponerat för. Övergripande styrdokument är *Riskpolicy* och *Riktlinje för riskhantering, intern styrning och kontroll* vilka årligen beslutas av styrelsen.

Riskfilosofi

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet och regelöverträdelser är inte acceptabla. Med bolagets strategi och mål följer ett visst mått av risktagande. Bolaget ska därför arbeta strukturerat och

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

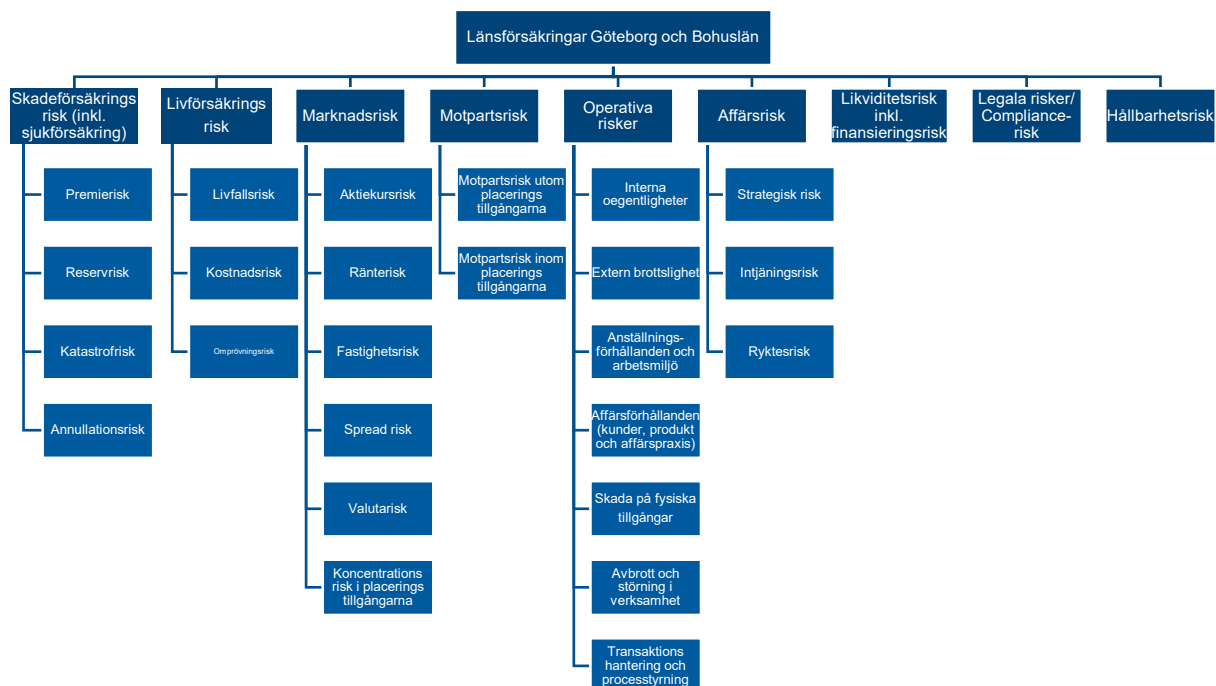
disciplinerat med riskhantering för att skapa möjlighet till medvetna beslut, understödja strategiska mål, undvika förluster samt stödja en positiv och hållbar samhällsutveckling.

Riskstrategi

Bolagets verksamhet innebär också exponering mot risker som varken kan undvikas eller ska minimeras. Däremot ska riskerna styras medvetet och bolaget ska sträva efter att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras. Riskbaserad styrning sker genom:

- Affärsplan och affärsmässiga beslut som tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på bolagets möjlighet att uppfylla målen.
- Egen risk och solvensanalysen, ERSA, som med utgångspunkt i bolagets affärsplan integrerats med bolagets kapitalplanering.
- Löpande styrning, hantering och rapportering.

Riskhanteringssystemet omfattar samtliga risker kopplat till bolagets försäkringsverksamhet. Riskerna delas in i olika riskkategorier genom bolagets riskkarta.

Figur B.3(1): Illustration av bolagets riskkarta.

Bolagets risker delas, utöver ovanstående riskkategorier, ytterligare in efter huruvida de är eftertraktade i form av önskade, nödvändiga eller icke önskvärda risker. Indelningen ger uttryck för bolagets attityd till riskerna och är samstämmig med bolagets övergripande strategi.

Bolagets övergripande risktolerans

Bolaget följer Solvens 2-regelverket för beräkning och rapportering av risk. Enligt regelverkets standardformel beräknas den största årsförlust som bolaget förväntas kunna drabbas av med en

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

sannolikhet om 99,5 procent. I modellen ingår; försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala solvenskapitalkravet ställs sedan i relation till bolagets kapitalbas varvid risken för insolvens beräknas i form av en solvenskvot. En solvenskvot om 100 procent innebär att bolagets kapitalbas är tillräckligt stor för att bära bolagets risker under 199 av 200 år.

Då inte alla risker i bolagets riskkarta omfattas av standardmodellen har styrelsen beslutad en övergripande risktolerans för solvenskvoten om 140 procent till 250 procent vilket innebär god marginal till legala kravet, om 100 procent. Bolagets målintervall för solvenskvoten är beslutad till mellan 150 procent – 250 procent. Bolagets bedömning är att tolerans och målintervall är lämplig utifrån de scenarioanalyser och stresstester som utförts inom ERSA.

Riskhanterings roller och ansvar

Beskrivning av roller och ansvar hänvisas till kapitel B.1.2. Inom verksamheten finns flera forum och roller inom riskhanteringssystemet. Bland annat kreditkommittéer samt klagomålsansvarig, kundombudsman, säkerhetsansvarig, dataskyddsombud, bolagsjurist. Nedanstående illustration förtydligar olika försvarslinjer.

Verksamheten	Centrala funktioner	Oberoende granskning
Verksamheten består av bolagets ledning, samtliga chefer och medarbetare.	De centrala funktionerna utgör ett stöd till verksamheten genom att bistå och ge råd vid utformning av interna regler, processer och kontroller.	Externrevisorn genomför oberoende granskning
Verksamheten ansvarar för att identifiera risker, sätta mål, utforma och följa interna regler samt processer, kontrollera samt att rapportera resultatet.	De centrala funktionerna ansvarar för att utvärdera effektivitet och ändamålsenlighet i verksamheten.	

Figur B.3(2): Beskrivning av förvaltnings- och ledningsorganen

Riskhantering, intern styrning och kontroll

Bolaget ska ha en lämplig och effektiv riskhantering, intern styrning och kontroll. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som integrerats med den interna styrningen och kontrollen. Det innebär att bolaget har tydliga processer där:

- Finansiell och icke finansiell information är tillförlitlig.
- Verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande där risker identifieras och åtgärdas.
- Styrande dokument upprättas och efterlevs.
- Kontrollaktiviteter genomförs och dokumenteras som en integrerad del av verksamheten.
- Rapportering och uppföljning görs som en integrerad del av arbetet på alla nivåer i organisationen.

Ovan definieras vart bolaget ska ha tydliga och dokumenterade processer som integrerats i arbetet på alla nivåer i organisationen. Följande komponenter ska beaktas och hanteras.

- Intern miljö.
- Målformulering.
- Händelseidentifiering.
- Riskbedömning.
- Riskåtgärder.
- Kontrollaktiviteter.
- Information och kommunikation.
- Uppföljning och rapportering.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Viktigt är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledningen som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll. Dualitet eftersträvas och bidrar till processens tillförlitlighet och effektivitet. Bolaget har ett system som säkrar incidenthantering och samlar kunskap om verksamhetens operativa risker samt avhjälper strukturella fel i processer och rutiner, se mer i kapitel C.5. Om något större inträffar har bolaget genomtänkta, utarbetade, testade krisplaner som ökar beredskapsförmågan och säkerställer att verksamhet kan bedrivas.

Rapportering

Bolaget rapporterar uppgifter, bland annat kapitalbas och solvenskapitalkrav, kvartalsvis till Finansinspektionen. Riskhanteringsfunktionen rapporterar kvartalsvis en intern riskrapport till företagets styrelse och vd där det bland annat framgår hur solvenskvoten utvecklats. Per 31 december 2019 är bolagets solvenskvot 186 procent och uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheten med god marginal.

Som en del i ordinarie ledningsrapportering följer verksamheten regelbundet upp resultat samt att interna regler, processer och kontroller efterlevs. Vd rapporterar till styrelsen.

Riskhanterings-, compliance- och internrevisionsfunktionerna utvärderar regelbundet utformandet och effektiviteten i företagsstyrningssystemet systemet för intern styrning och kontroll samt riskhanteringssystemet.

Riskhanteringsfunktionen

Funktionen ingår i lagstadgade centrala funktioner och lämplighetsprövning genomförs årligen. Riskhanteringsfunktionen är organisatoriskt direkt underställd vd och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning. Övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker, analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. Riskhanteringsfunktionen rapporterar till styrelsen utifrån en fastställd rapporteringsplan. Riskhanteringsfunktionen rapporterar även regelbundet till vd och är väl integrerad i organisationen och olika beslutsprocesser. Riskhanteringsfunktionens ansvar summeras enligt nedan:

- Rapportera risker genom bolagets riskrapport till vd, revisionsutskott samt risk- och kapitalutskott minst fyra gånger per år samt till hela styrelsen minst en gång per år.
- Bedöma underlag i bolagets beslutsprocess för ledning och styrelse.
- Medverka vid bolagets ERSA genom att tillsammans med finansiell controller leda processen och ta fram ERSA-rapport.
- Utvärdera lämplighet och effektivitet av företagsstyrningssystemet tillsammans med compliance samt rapportera resultatet till styrelsen en gång per år.
- Säkerställa att operativa riskanalyser utförs årligen.
- Vid behov medverka i rapportering till Finansinspektionen.
- Ger stöd till styrelse, ledning och operativa funktioner samt föreslå ändringar i processer och styrdokument som rör riskhanteringssystemet.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

B.3.2 Information om den egna risk- och solvensanalysen, ERSA

Det övergripande målet med ERSA är säkerställande av att bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära risker till följd av realiserandet av bolagets affärsplan. ERSA är synkroniserad med bolagets årliga strategiska planering- och prognosprocess men om signifikant förändringar i bolagets riskprofil inträffar ska bolaget genomföra en ny analys. Internrevision granskar ERSA med jämna mellanrum.

I bolaget finns riktlinje, processbeskrivning samt arbetsinstruktion som beskriver aktiviteter och ansvar inom bolaget. ERSA-processen består övergripande av följande huvudsteg:

- Utveckla övergripande förutsättningar inkluderande standardformelns lämplighet
- Ta fram alternativa scenarion och stresstester
- Genomför basscenario
- Genomför alternativa scenarier och stresstester
- Sammanställ ERSA-rapport

En scenariogrupp med representanter från ledningen och controllers bereder underlag för scenarion och stresser inför styrelsens strategiseminarium. Bolagets ledning tar fram affärsplanen under hösten och styrelsen diskuterar och beslutar under hösten om ERSA vid flera tillfällen. Resultat och bakomliggande antaganden för alternativa scenarierna och stresstesterna dokumenteras för att senare rapporteras i en ERSA-rapport. Styrelsen tar ställning och fastställer bolagets övergripande risktolerans, kapitalplan och ERSA-rapport vilken sedan delges Finansinspektionen.

Bolagets ledning och styrelse följer löpande under året den ekonomiska utvecklingen i förhållande till affärsplan. Alla medarbetare i organisationen får löpande information om nyckeltal i affärsplanen.

B.3.3 Förvaltning av den interna modellen

Bolaget använder inte någon intern modell.

B.4 Internkontrollsystem

Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som integrerats med den interna styrningen och kontrollen, se kapitel B.3.1. Interna styrningen och kontrollen utformas även så att man i rimlig mån säkerställer att verksamhetens syfte och mål uppfylls inom följande områden:

- Den finansiella rapporteringens tillförlitlighet.
- Verksamhetens effektivitet och ändamålsenlighet.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och bestämmelser samt interna regelverk.

Bolaget har etablerat ett ledningssystem/dokumenthanteringssystem i vilken bolaget versionshanterar policies, riktlinjer, arbetsinstruktioner, processer, rollbeskrivningar och nyckelkontroller etc. Styrdokumenterna är tillgängliga för bolagets samtliga medarbetare. Årligen genomförs en översyn av samtliga styrdokument som beslutas av styrelsen. Viktiga komponenter är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledning som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll. Som stöd för den interna kontrollen finns en funktionerna för compliance, en riskhanteringsfunktion, en aktuariefunktion samt internrevision som utgör de centrala funktionerna.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Incidentrapportering

Medarbetare i bolaget är skyldiga att rapportera inträffade incidenter till närmaste chef. Chefen ansvarar för att incidenten rapporteras vidare via intranätsida eller direkt i bolagets incidentrapporteringssystem. Incidenthanteringen sker av verksamheten som säkerställer att incidenter hanteras när de inträffar, samlar kunskap om verksamhetens operativa risker och avhjälper strukturella fel i processer och rutiner. Händelsetyper som kan vara föremål för incidentrapportering finns definierade i bolagets *Riskpolicy*.

Personuppgiftsincidenter som sannolikt innebär en risk för den registrerades friheter och rättigheter anmäls utan dröjsmål till Datainspektionen. Väsentliga händelser rapporteras utav compliance utan dröjsmål till Finansinspektionen i enlighet med FFFS 2015:13. Om bolaget har utsatts för ett misstänkt eller konstaterat brott sker en anmälan till polismyndighet. Allvarigare incidenter rapporteras även via riskhanteringsfunktionens kvartalsvisa riskrapport till vd samt styrelsens utskott.

Interna kontroller

Bolaget identifierar och hanterar väsentliga risker. Egenkontroller och nyckelkontroller har upprättats och dokumenterats av verksamheten. Uppföljningen av kontroller rapporteras till överordnad chef och i förekommande fall till annan angiven funktion.

Regelefterlevnadsfunktionen

Regelefterlevnadsfunktionen kallas internt för compliance och är organisatoriskt direkt underställd vd och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Compliance ska ha de resurser, befogenheter och kunskaper som krävs för att genomföra sitt uppdrag och lämplighetsprövas enligt bolagets rutin. Funktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Funktionens arbetsuppgifter sammanfattas enligt följande:

- Riskhantering avseende compliance risk. Informera och bistå vid identifiering och bedömning av risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad.
- Biträder vid utformningen av interna regler och styrdokument.
- Regelverksförändringar avseende den tillståndspliktiga verksamheten
- Rådgivning till verksamheten i frågor relaterade till regelefterlevnad och tillstånd.
- Utbildning i regelverksfrågor.
- Uppföljning och övervakning av regelefterlevnad.
- Rapportering och information.

Compliance informerar vd regelbundet inkluderande pågående och kommande aktiviteter enligt årlig plan, iakttagelser och rekommendationer. En compliancerapport rapporteras till vd och styrelse kvartalsvis och omfattar omvärldsbevakning, resultat av utförda granskningar samt status avseende aktiviteter i årsplanen. Allvarigare brister tas direkt upp med vd. Styrelsen får dessutom årligen en samlad bedömning av hur bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

B.5 Internrevisionsfunktion

Internrevisionsfunktionen är en oberoende, objektivt granskande och rådgivande funktion. Internrevisionsfunktionen huvudsakliga uppgift är att följa upp att verksamhetens omfattning och

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

inriktning överensstämmer med och bedrivs mot av styrelsen uppsatta mål. För att stödja bolaget i att nå sina mål utvärderar Internrevisionsfunktionen företagsstyrningssystemet utifrån ett riskbaserat angreppssätt.

Internrevisionsfunktionen arbetar på uppdrag av styrelsen och rapporterar regelbundet till styrelsen. Internrevisions arbete styrs av riktlinjen för Internrevision samt planen för Internrevisions arbete, båda beslutade av styrelsen, vilket säkerställer oberoende och objektivitet från den verksamhet funktionen granskar. Internrevision följer regler för internrevision och god sed för internrevisorer, i enlighet med internationella standards, International Professional Practices Framework (IPPF) från Institute of Internal Auditors (IIA).

Bolaget har lagt ut internrevisionsarbetet till LFABs Internrevisionsenhet. Det utlagda uppdraget utvärderas årligen av bolaget.

B.6 Aktuariefunktion

I bolaget utförs aktuariefunktionen av en aktuarie som har tillräckliga kunskaper och erfarenheter av funktionens uppgifter. Aktuariefunktionen utförs i enlighet med vid var tid gällande riktlinjer, framförallt *Riktlinjer för aktuariefunktionen och Försäkringstekniska riktlinjer*.

Den som ansvarar för aktuariefunktionen ska uppfylla de villkor som uppställs i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (FFFS 2015:8) avseende språkkunskaper, utbildning och erfarenhet. Aktuariefunktionen är organisatoriskt direkt underställd verkställande direktör och har en självständig ställning i förhållande till affärsverksamheten

B.7 Uppdragsavtal

Styrelsen har fastställt styrdokument som reglerar hantering av utlagd verksamhet. Av *Riktlinjen för utlagd verksamhet* framgår:

- Kriterier för bedömning om utläggning av verksamhet föreligger.
- Kriterier för bedömning om verksamheten är av väsentlig betydelse.
- Krav på beställarkompetens.
- Krav på lämplighetsprövning.
- Beslutsordning samt hur utvärdering av leverantör ska göras.
- Krav på avtalsinnehåll.
- Krav på styrning, uppföljning, rapportering och efterlevnad.

Vid utläggning av en verksamhet som är av väsentlig betydelse krävs beslut av styrelsen. Oavsett vem som utför uppdraget ansvarar bolaget för den utlagda verksamheten och ska övervaka att uppdragstagaren uppfyller sina åtaganden. Utvärdering utförs minst årligen av styrelsen.

Bolaget har lagt ut följande väsentliga verksamheter:

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Övergripande utlagd verksamhet	Uppdragstagarens jurisdiktion
Klagomål- kundombudsman*	Sverige
Centrala funktioner-internrevision*	Sverige
Skadereglering - reseskador	Danmark
Skadereglering - båtskador*	Sverige
Skadereglering - utlandsmotorskador*	Sverige
Skadereglering - id-stöld*	Sverige
Skadereglering - motorskador	Sverige
Skadereglering - glasskador motor	Sverige
Skadereglering - personalskador*	Sverige
Skadereglering - transportörsansvar*	Sverige
Skadereglering - medicinsk riskbedömning*	Sverige
Skadereglering - försäkringsmedicinska bedömningar	Sverige
Skadereglering - nyvärde- och nybilsersättning*	Sverige
Skadereglering - kontinuitet*	Sverige
Försäljning Sak - tryck och distribution av försäkringsbrev	Sverige
Försäljning Sak - tryck och distribution av försäkringsbrev gällande motorförsäkring*	Sverige
IT-Drift - Förvaltning av affärs- och verksamhetskritiska IT-system*	Sverige
IT-Drift - Drift av sakförsäkringssystem*	Sverige
IT-Drift - Drift av telefonisystem*	Sverige
IT-Drift samt serverförvaltning*	Sverige

Tabell B.7(1): Utlagd verksamhet av väsentlig betydelse 2020-01-01. * Utlagt till bolag inom länsförsäkringsgruppen.

B.8 Övrig information

Ingen övrig materiell information föreligger.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

C. Riskprofil

Bolagets risktagande karakteriserar av:

- Verksamheten bedrivs i Sverige.
- Bedriver egen tillståndspliktig verksamhet inom skadeförsäkring.
- Bedriver förmedlad affär åt Länsförsäkringar Sak, Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Liv, Länsförsäkringar Bank samt Agria.
- Verksamheten riktar sig såväl till privatpersoner som till företag. Prioriterade målgrupper inom företagssegmentet är små och medelstora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring återförsäkras i relativt hög utsträckning.
- Återförsäkringslösningar hanteras av det gemensamägda servicebolaget, LFAB.
- Marknadsrisken är en betydande del av den totala risken. Bolaget tillämpar en försiktig placeringsstrategi och därmed är risktagandet ändå begränsat.

Som beskrivet i kapitel B.3, Riskhanteringssystemet, finns en övergripande risktolerans för solvenskvoten. Under perioden har bolagets solvenskvoten förändrats från 199 procent till 186 procent. Övergripande har solvenskapitalkravet ökat mer än kapitalbasen. Framförallt har ett par väsentliga förändringar skett under perioden. Den ena förändringen är ökade marknadsvärden på placeringstillgångar som ökat kapitalbasen och marknadsrisken inom solvenskapitalkravet materiellt. Den andra förändringen innebär att solvenskapitalkravet ökar med anledning av beräkningstekniska lagkravsförändringar utifrån EIOPAs 2018-översyn av standardformeln.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin och väsentlig påverkan har skett genom minskade marknadsvärden på placeringstillgångar samt att bolaget operativt hanterar situationen genom krisledning. Känslighetsanalyser genomförs för att överväga ytterligare åtgärder. Bolaget bedömer att solvenskvoten fortsatt kommer vara inom målintervall.

Figur C.0(1): Fördelning av solvenskapitalkrav exklusive diversifiering och exklusive Justeringsbelopp förlusttäckningskapacitet.

Kommande delkapitel redogör för bolagets väsentliga riskexponeringar, riskkoncentrationer, riskreduceringstekniker samt riskkänslighet för identifierade riskkategorier.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

C.1 Teckningsrisk²

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena assistans, sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring. Bolaget tecknar in skadeförsäkringsrisk och livförsäkringsrisk där den huvudsakliga risken är skadeförsäkringsrisk. Skadeförsäkringsrisken består av:

- Premierisk är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna.
- Reservrisk är risken för förluster på grund av negativt utfall vid avveckling av oreglerade skador.
- Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadeutbetalningar.
- Annullationsrisk är risken att bolaget inte kan tillgodoräkna sig förväntad vinst i framtida premier. Risken har tillkommit i kvartal 4 2019, se avsnitt C.4.

C.1.1 Riskexponering

Bolagets exponering för skadeförsäkringsrisk, fördelat på premie- och reservrisk, redovisas nedan:

Affärsgrenar (LOB), tkr	Volymmått premierisk (premieintäkter för 12 månader)		Volymmått reservrisk (Bästa skattning av ersättningsreserv)	
	2019	2018	2019	2018
Sjukdom och olycksfall	79 278	69 873	114 529	103 408
Trafik	210 048	214 171	510 469	479 135
Övrig motor	453 776	409 337	55 039	55 465
Assistans	1 778	-	328	-
Egendom (hem och villa, företag och fastighet)	906 508	865 963	408 784	402 595
Icke-proportionell sjukåterförsäkring	1 485	1 187	4 175	4 709
Icke-proportionell trafikåterförsäkring	10 576	10 687	146 131	147 172
Icke-proportionell egendomsåterförsäkring	74 977	74 459	28 948	55 474
Totalt	1 738 425	1 645 678	1 267 746	1 247 958

Tabell C.1(1): Riskexponering i termer av volymmått per försäkringsgren.

Livförsäkringsrisken i bolaget består av den livfallsrisk (långlevnadsrisk) som uppstår i de skadelivräntor som är kopplade till trafikaffären men utgör en begränsad andel av bolagets risker. Bästa skattning av livförsäkringsavsättningen är 376 689 tkr.

Återförsäkring

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohuslän. Verksamhetsområdet innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel brand eller storm. I syfte att begränsa riskexponeringen ingår bolaget i ett internt återförsäkringsprogram med övriga länsförsäkringsbolag vilket ger automatiskt skydd över valt självbehåll upp till ett maximalt skadebelopp. Genom det interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Detta inträder då gruppens externa återförsäkringskydd är uttömt. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och uppgår

² Teckningsrisk benämns försäkringsrisk internt

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

maximalt till 15 procent av bolagets egna kapital vid årets ingång. Största exponering i indirekt affär är 42 mkr. Självbehåll beskriva mer i kapital C.1.3.

Vid införsäkring över maximalt skadebelopp, Estimated Maximum Loss (EML³), på 1 mdr ska bolaget även teckna fakultativ återförsäkring separat via LF Sak. Bolaget har fyra fakultativa försäkringar 2019.

Användande av specialföretag

Bolaget använder inte specialföretag enligt artikel 211 i Solvens 2 direktivet.

Väsentliga förändringar under perioden

Totala premierisk ökningen på total nivå är ett resultat av bolagets satsning på tillväxt som lyckats, framförallt inom inom egendom och övrig motor.

Under 2019 drabbades bolaget av många stora skador men underliggande skademängden utvecklas i takt med det växande beståndet. Storskadorna, främst bränder, påverkar skaderesultatet negativt. Bolaget hade två storskador som översteg självbehåll.

Bolaget startade 2019-01-01 med lokal märkes försäkring tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag i gruppen.

DASK (dataskyddsförsäkring) för företag infördes 1 mars 2019. Upplägget påminner om ID-stöld skydd och är en produkt som inkluderas i bolagets företagsförsäkringar men som förmedlas för Länsförsäkringar Sak.

Bolaget har ökat antalet fakultativa försäkringar från en till fyra under 2019.

Annullationsrisk fördes kvartal fyra 2019 som en följd av den materiella förändringen av beräkningsmetod för premieavsättningen utifrån EIOPA 2017/2189, se avsnitt D.2.1.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin. Bolagets bedömning är att skadeförsäkringsrisken ökar på grund av rådande osäkerhet men samtidigt att riskhanteringen är tillräcklig.

C.1.2 Riskkoncentration

För att säkerställa att bolaget och i förlängningen hela länsförsäkringsgruppen köper rätt mängd återförsäkring ska Estimated Maximum Loss (EML) bedömas för större försäkringsåtaganden.

Bolaget har per den sista juni 2019 4 objekt försäkrat med EML över 1 mdr.

³ Maximala skada som vid en och samma skadehändelse bedöms kunna drabba ett försäkringsobjekt eller flera objekt vid kumul.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

C.1.3 Riskreduceringstekniker

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval samt en riktig bedömning och kvantifiering av de risker som bolaget tecknar. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. Inom den operativa verksamheten utvärderas löpande skadeutfall, prissättning och kunders beteendemönster. Åtgärder för att reducera riskexponeringen på kollektiv och individuell nivå är bland annat villkorsanpassningar, självrisk och förändring av premienivåer och skadeförebyggande aktiviteter. Tydliga reservsättningsrutiner och en över tiden stabil skadehantering är en förutsättning för god hantering av reservrisken. Andra faktorer som påverkar riskerna är produktsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning samt riskbesiktningar.

Återförsäkring

Självbehållet fastställs årligen av styrelsen och har för 2020 minskat en del av självbehållet. För 2020 är självbehållet maximerat till 20 mkr i direkt affär.

C.1.4 Riskkänslighet

Känslighetsanalysen nedan redovisar hur det egna kapitalet påverkas utav förändringar i olika parametrar.

Känslighetsanalys, teckningsrisk (tkr)	Påverkan på Eget kapital 2019	Påverkan på Eget kapital 2018
1 % förändring i totalkostnads%	12 978	12 073
1 % förändring i premienivån	12 811	12 037
1 % förändring i skadefrekvens	8 410	8 545
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	6 633	6 386

Tabell C.1(2): Känslighetsanalys av eget kapital enligt IFRS. Källa årsredovisningen.

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs flera stresstester av affärsplanen. En naturkatastrof motsvarande fem gånger stormen Gudrun har simulerats och stressar bolagets solvenskvot ett utav simuleringens tre år. Bolaget simulerar även andra stresser, som en finansiell och fastighetskris. Rapportering sker internt och till Finansinspektionen.

C.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att ett verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser och/eller fastighetsvärden. Nedan följer en redogörelse för bolagets marknadsrisk.

C.2.1 Riskexponering

Portföljens marknadsvärde har ökat väsentligt under senaste åren. Den positiva utvecklingen på de finansiella marknaderna har genererat en högre avkastning än prognostiserat vilket lett till ökade marknadsvärden. Bolagets placeringshorisont är lång och omsättningshastigheten i portföljen är låg dvs. tillgångar köps för att behållas inte för att omsättas. Förändring i innehav sker utifrån uppföljning, utvärdering och likviditetsbehov.

Författare
Wallström Björn

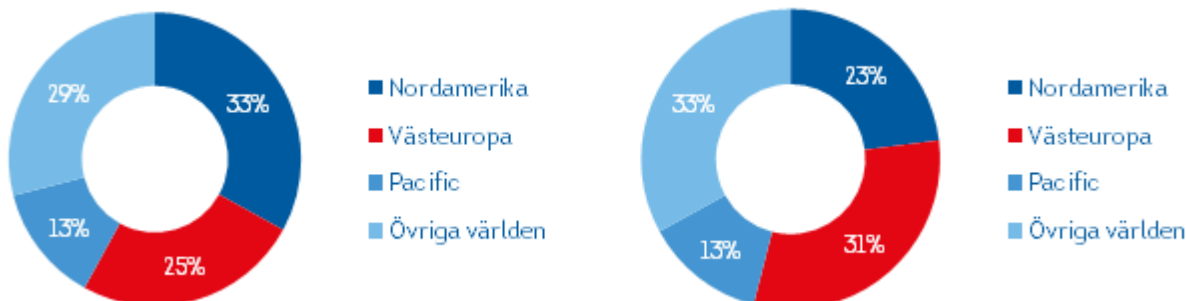
Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Placeringsstillgångar, tkr	2019-12-31	2018-12-31
Räntebärande placeringar	1 398 358	1 289 266
Svenska aktier och fonder	1 773 762	1 246 132
Utländska aktier och fonder	1 544 427	1 345 243
Onoterade aktier och fonder	829 827	631 877
Fastigheter	2 434 709	1 976 135
Organisationsaktier (Länsförsäkringar AB)	1 833 609	1 686 699
Totalt	9 814 692	8 175 352

Tabell C.2(1): Bolagets tillgångsportfölj enligt IFRS.

Aktierisk

Med aktierisk avses risken för förluster till följd av förändringar i aktiekurser. Aktierisken svarar för den enskilt största delen av marknadsrisken som i sin tur utgör den största delen av bolagets solvenskapitalkrav. Totalt har bolaget en aktieexponering på 5 982 000 (4 910 000) tkr. Bolagets aktieexponering består av noterade och onoterade aktier och aktiefonder samt fastighetsrelaterade tillgångar. Bolaget tar aktierisk i aktierelaterade tillgångarna enligt en normalportfölj samt genom i aktieinnehav i LFAB. Bolaget reducerar risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner samt genom begränsningar i enskilda investeringar.

Figur C.2(1): Fördelning 2019 av exponering i global aktieportfölj från årsredovisning, T.u. 2019 och t. h. 2018.

Fastighetsrelaterade tillgångar om 2 435 000 (1 976 000) tkr finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB. Portföljen är geografiskt diversifierad till huvudsakligen Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även till landets universitetsstäder. Inriktningen är kontors-, industri- och lagerfastigheter samt bostäder.

Under 2019 har aktierisken ökat med ökade marknadsvärden på framförallt bolagets noterade svenska och globala aktier samt fastighets- och onoterade innehav som utvecklats bättre än förväntat.

Ränte- och matchningsrisk

Ränteeponering finns i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. Mest räntekänslig är de försäkringstekniska avsättningar med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Ränteportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Valutarisk

Valutaexponering förekommer främst genom att bolaget har placeringstillgångar, huvudsakligen aktiefonder, i utländsk valuta. Valutaexponeringen uppgår till 1 777 000 (1 526 000) tkr. Valutarisken har ökat i och med positiv värdeuppgång av marknadsvärdet på globala aktier och fonder. Det har ökat bolagets exponering mot USD och EUR.

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk avser risken för förluster till följd av förändringar i priset på fastigheter. Bolaget har ett fåtal mindre fastighetsinnehav. Bolagets fastighetsinvesteringar ägs via aktier i fastighetsbolag, se avsnittet aktierisk ovan.

Kreditspreadrisk

Med spreadrisk avses risken för förluster till följd av ändring i differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor.

Väsentliga förändringar under perioden

Resultatet i kapitalförvaltningen blev under året avsevärt bättre än prognostiserat givet att globala börser utvecklades mycket positivt. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning vilket lett till en totalavkastning om 21 procent. Alla tillgångslag har bidragit positivt till resultatet och de största bidragen kommer från noterade svenska och globala aktier samt fastighets- och onoterade innehav. Bolaget har ingått avtal gällande ett låneåtagande om 130 mkr till Humlegården Fastigheter AB.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin och väsentlig påverkan har skett genom minskning av marknadsvärden på placeringstillgångar. Bolagets egna kapital har därav minskat men är fortsatt mycket betryggande.

C.2.2 Riskkoncentration

Med koncentrationsrisk avses risken att bolagets exponering inte är tillräckligt diversifierad vilket kan hota bolagets solvens eller finansiella ställning. Bolagets största koncentration enligt Solvens 2 finns i det av länsförsäkringsbolagen gemensamt ägda LFAB vars marknadsvärde ökat materiellt under året. Det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB's fastighetsaktieexponeringen redovisas enligt EIOPAs 2018-översyn numera genomlyst vilket till stor del förklarar förändringarna i tabellen nedan. Övriga stora exponeringar understiger 5 procent av placeringstillgångarnas marknadsvärde.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Namn	2019-12-31		
	Exponering (tkr)	Andel av portfölj	Kapitalkrav enligt SF före diversifiering (tkr)
Största placeringen			
Näst största placeringen	1 833 609	19,2%	324 919
Tredje största placeringen	1 338 599	14,0%	872 650
Fjärde största placeringen	1 010 376	10,6%	633 047
Femte största placeringen	360 170	3,8%	158 396

Namn	2018-12-31		
	Exponering (tkr)	Andel av portfölj	Kapitalkrav enligt SF före diversifiering (tkr)
Största placeringen	2 243 964	28,0%	1 550 376
Näst största placeringen	1 686 699	21,1%	303 739
Tredje största placeringen			
Fjärde största placeringen			
Femte största placeringen			

Tabell C.2(1): Koncentrationsrisk från bolagets solvenskapitalkrausberäkningarna

C.2.3 Riskreduceringstekniker

Riskenivån i placeringstillgångar begränsas av styrelsens beslutade målintervall för solvenskvoten enligt *Riskpolicy*. Mål och maximal riskexponering, med beaktande av aktsamhetsprincipen fastställs i varje års ERSA- och affärsplaneringsprocess. Följande ska fastställas:

- Avkastningsmål för placeringstillgångarna
- Normalportfölj

I *Riktlinjen för kapitalförvaltning* fastställs limiter för placeringstillgångarnas sammansättning och tillåtna avvikelsetervall så att aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Enligt riktlinjen beslutas en normalportfölj som utgör bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj. Styrelsen fastställer bolagets normalportfölj i *Riktlinje för kapitalförvaltning* efter förslag från bolagets Risk- och kapitalutskott. Bolagets styrelse fattar även beslut om risktoleransnivå.

Styrelsen erhåller en kapitalrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till beslutade placeringsriktlinjer.

Investeringar i enlighet med aktsamhetsprincipen

Bolagets kapitalförvaltning bedrivs i ägarnas, det vill säga kundernas intresse, och för att uppfylla Bolagets åtaganden mot försäkringstagarna. Bolagets kapitalförvaltning styrs av *Riktlinje för kapitalförvaltning* som syftar till att säkerställa aktsamhet i kapitalförvaltningen. Placeringar sker i tillgångar vars risker bolaget anser sig kunna identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera. De huvudsakliga tillgångsklasserna är räntebärande värdepapper, aktier, alternativa investeringar och fastigheter. Placeringar och tillgångar som inte handlas på reglerade finansmarknader ska hållas på aktsamma nivåer. Tillgångarna ska vara väl diversifierade på ett sådant sätt att man undviker överdrivet beroende av en viss tillgång, emittent eller grupp av företag eller av ett geografiskt område samt alltför stor riskackumulering i portföljen som helhet.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Användning av derivatinstrument

Derivatinstrument används endast i syfte att reducera risk. Valutasäkring mot SEK får göras, men maximalt mot underliggande innehav i respektive valuta. Med innehav menas aktier och räntebärande tillgångar i utländsk valuta. Bolaget innehar 2019-12-31 inga derivatinstrument.

Övriga riskreduceringstekniker

Investeringar som inte uppfyller rimliga etiska och miljömässiga krav ska inte fullföljas eller ska avslutas om sådana uppmärksammas i befintliga investeringar. Direktinvesteringar i spelbolag, bolag med tillverkning eller försäljning av vapen/krigsmateriel, fossila bränslen, pornografi, alkohol och tobak ska undvikas. Bolaget följer Länsförsäkringar Fondförvaltnings arbete med ansvarsfulla investeringar och tar hänsyn till fondbolagets exkluderingslista.

C.2.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför löpande olika typer av känslighetsanalyser och stresstester i syfte att bedöma riskkänsligheten i tillgångsportföljen. En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar bolagets resultat före skatt med 598 (491) mkr och det egna kapitalet med 472 (387) mkr. Känsligheten i aktieportföljen i absoluta belopp har ökat i och med värdeökningar i placeringsportföljen. Enligt nedan tabell har känsligheten för ränteförändringar ökat jämfört med föregående år.

Känslighetsanalys (tkr)	Inverkan på eget kapital 2019-12-31	Inverkan på eget kapital 2018-12-31
Räntenedgång -1 %	12 000	5 000
Ränteuppgång +1 %	- 10 900	- 3 800

Tabell C2(2): Känslighetsanalys för räntebärande placeringar enligt IFRS.

Inom den årliga ERSA-processen simuleras en finans- och fastighetskris med dubbeldipp som, utan åtgärder från bolaget, stressar bolagets solvenskvot under bolagets målintervall för solvenskvoten men utfallet är fortfarande över det legala kravet. Rapportering av ERSA sker internt och till Finansinspektionen.

C.3 Kreditrisk

Kreditrisk⁴ är risken för förluster till följd av att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Bolaget är exponerat mot kreditrisk, även kallat motpartsrisk, dels genom placering i likvida medel och dels genom återförsäkring.

C.3.1 Riskexponering

Återförsäkring

Bolaget hanterar återförsäkring framförallt genom återförsäkringsprogramet beskrivet i kapitel C.1.1. Riskexponeringen beror till stor del på länsförsäkringsbolagens ekonomiska styrka och betalningsförmåga. Alla länsförsäkringsbolagen har dock en solvenskvot med betryggande marginal över

⁴ Benäms inom bolaget som motpartsrisk.

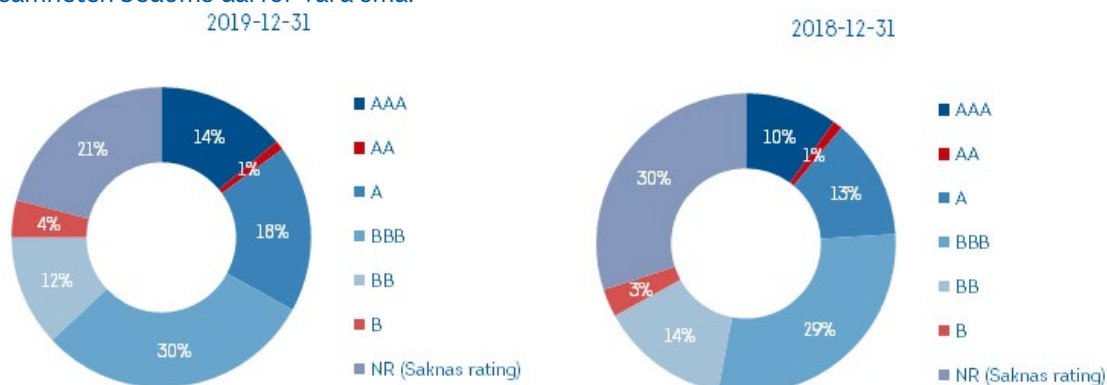
Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

det legala kravet vilket indikerar en god förmåga att fullgöra sina åtaganden. Bolaget bedömer att motpartsrisken är låg. Bolaget har på balansdagen 268 000 (274 000) tkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador.

Finansiella instrument

Motpartsrisik avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i finansförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små.

Figur C.3(1): Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's, 2019-12-31 jämförande med 2018-12-31

Bolaget har sina likvida medel till största del placerade hos Länsförsäkringar Bank som har en kreditrating A enligt Standard & Poor's.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som har ett nedskrivningsbehov. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna utöver det som framgår av årsredovisningen not 41 till 43.

Väsentliga förändringar under perioden

EIOPAs 2018-översyn av standardformeln som delvis trädde i laga kraft under andra halvan av 2019 har påverkat parametrar och förändrat motpartsrisken inom återförsäkring.

Bolaget hade två storskador som översteg självbehåll. Bolaget har även ökat sin brandriskexponering vilket ökat motpartsrisken men bolaget bär endast självrisk.

C.3.2 Riskkoncentration

Återförsäkring

Endast en mindre del av återförsäkrarens andel av oreglerade skador är externa återförsäkrare. Inget länsförsäkringsbolag har över 10 procent i återförsäkrarens andel och bolagets bedömning är att riskkoncentrationen är låg.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Finansiella instrument

Bolaget har sina likvida medel till största del placerade hos Länsförsäkringar Bank som har kreditrating A enligt Standard & Poor's.

C.3.3 Riskreduceringstekniker

Återförsäkring

Bolaget säkerställer genom återförsäkring och beslutat självbehåll att skadeförsäkringsrisken är inom givna ramar, se kapitel C.1.3 för mer information.

För att begränsa motpartrisen förknippad med återförsäkring har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's eller motsvarande ratinginstitut när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. Lång avvecklingstid affär innebär en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Finansiella instrument

Bolaget tillåter endast placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Begränsning av spreadrisk sker med uppsatta limiter för rating. Vid köp av valutatermin ska motpartens rating minst uppgå till A- enligt Standard & Poor's.

C.3.4 Riskkänslighet

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten för återförsäkring genom ett stresstest motsvarande fem gånger stormen Gudrun. Ett ytterligare stresstest har genomförts där en finans- och fastighetskris drabbar bolaget vilket även påverkar motpartsrisken i finansiella instrument. Rapportering sker internt och till Finansinspektionen.

C.4 Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att bolaget får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden men avser också risken att finansiella instrument inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan avyttras till ett underpris. Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet.

C.4.1 Riskexponering

För bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Det totala beloppet för den förväntade vinst som ingår i framtida premier är 68 406 tkr.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 116 (109) mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB som uppgår till cirka 139 (131) mkr.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Väsentliga förändringar under perioden

Bolaget hade 2019 två storskador som översteg självbehåll. Under 2019 har återbäring avseende 2018 utbetalats till bolagets kunder och tillika ägare.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin. Bolagets likviditet är mycket god och riskreducering tillräcklig.

C.4.2 Riskkoncentration

Bolaget bedömer inte att exponering finns mot riskkoncentrationer inom likviditetsrisk.

C.4.3 Riskreduceringstekniker

Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. I syfte att begränsa bolagets likviditetsrisk ska investeringsportföljens tillgångar i normalfallet vara noterade, det vill säga vara föremål för regelbunden handel på börs eller annan reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Fonder ska vara prissatta och föremål för handel med jämna intervall.

Det förväntade kassaflödesmönstret och möjligheten att realisera placeringstillgångar innebär en låg riskexponering. Likviditetsrisk följs löpande inom ramen för ekonomisk uppföljning. Skadeutbetalningar reservsätts och skador över 500 tkr anmäls. Bolagets tillgång till kontanta medel prognostiseras löpande för kommande 14 dagar genom att in- och utbetalningar samt medel på konto sammanställs av bolagets funktion för redovisning. Om likviditeten beräknas gå under 20 000 tkr under den kommande 14-dagarsperioden påtalas detta för kapitalförvaltningen som tar beslut om eventuell åtgärd. Vid ett negativt scenario kan bolaget avyttra omsättningsbara tillgångar i form av fonder, obligationer och noterade aktier som möjliggör likviditet inom några dagar.

C.4.4 Riskkänslighet

Bolaget har i stor utsträckning förskottsinbetalda ettåriga premier och detta i kombination med en ansvarsfull kapitalförvaltning gör att likviditetsrisken i bolaget är begränsad.

C.5 Operativ risk

Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Bolaget arbetar med operativa riskerna utifrån insikten att operativa risker är en del av bolagets verksamhet men att de inte ska begränsa möjligheterna att uppnå verksamhets mål. Riskstrategin utgår således inte från att samtliga operativa risker kan undvikas, elimineras eller överföras. Däremot kan bolaget genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering, intern styrning och kontroll minska de operativa riskerna. Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet och lagar, förordningar och föreskrifter utgör ramar för hur affären får bedrivas. Regelöverträdelser är inte acceptabla.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

C.5.1 Riskexponering

Inträffade incidenter dokumenteras, hanteras och rapporteras löpande i verksamheten. Incidenterna delas in i efter riskkategorierna intern brottslighet, extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system samt transaktionshantering och processtyrning.

En viktig del av hanteringen av dessa risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Affärskritiska processer är utgångspunkt för bolagets årliga operativa riskanalys, vilken ligger till grund för beslut om åtgärder för att minska risker. Funktions eller verksamheten äger samtliga risker i den egna verksamheten.

Väsentliga förändringar under perioden

Bolaget har på grund av corona pandemin operativt startat upp krisledning för att minska smittspridning och säkerställa långsiktig verksamhet.

C.5.2 Riskkoncentration

Bolaget har bedömt att det inte föreligger några väsentliga riskkoncentrationer inom operativ risk.

C.5.3 Riskreduceringstekniker

Operativa risker identifieras och hanteras årligen utifrån bolagets funktioner och affärskritiska processer. Riskreducerande åtgärder vidtas om ett riskvärde, utifrån sammanvägd bedömning av riskens potentiella konsekvens och sannolikheten, överstiger beslutad risktolerans. Valet av åtgärd för att reducera operativa risker varierar i hög grad till följd av riskernas olikartade karaktär och kan innefatta datakvalitetsåtgärder samt dualitet. Exempel på hur operativa risker hanteras är

- Policyanpassningar
- Anpassningar av processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

Bolaget har en beslutsprocess för godkännande av: nya eller väsentligt förändrade produkter/tjänster eller distributionssätt, utläggning av verksamhet, investering i nya tillgångslag samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet är att uppnå ett en effektiv och ändamålsenlig hantering av risker vid strategiska beslut. Bolaget kan lägga ut delar av verksamheten till uppdragstagare utanför bolaget. För utläggning finns riktlinjer och kontroller för att reducera risk och uppnå en god intern styrning och kontroll. Se kapitel B.7.

Bolaget har upprättat en kontinuitetsplan för krishantering. Bolaget genomför regelbundet övningar för att säkerställa att bolaget har en god förmåga att hantera krissituationer.

Övriga riskreduceringstekniker

Bolagets funktioner för riskhantering, aktuarie, compliance och internrevision har som tidigare nämnts bland annat till uppgift att på olika sätt hjälpa till att identifiera, hantera, mäta, granska och rapportera kring bolagets operativa risker.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Utöver det löpande arbetet kan särskilda utvärderingar genomföras. Utvärderingar kan ske på initiativ av styrelsen, Vd eller av verksamheten som följd av inträffad incident eller proaktivt för att utvärdera risk inom ett särskilt område.

C.5.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför årligen eller vid behov krishanteringsövningar som b la syftar till att testa bolagets förmåga att hantera olika typer av kriser och katastrofhändelser.

C.6 Övriga materiella risker

Bolaget definierar affärsrisk som risken för förluster till följd av strategiska beslut, sämre intjäning eller försämrat rykte. Affärsriskerna är inte helt fristående från varandra utan kan interagera och förstärka varandra. Exempelvis kan ett felaktigt strategiskt beslut leda till försämrad försäljning och lägre intjäning.

Hållbarhetsrisken är risken för förluster, både ur ekonomiskt, miljömässigt eller socialt perspektiv, till följd av att verksamheten agerar på ett sätt som orsakar direkta eller indirekta negativa konsekvenser. Bolagets hållbarhetsarbete är strategiskt och eftersträvar att kombinera affärs- och samhällsnytta. Hållbarhetsrisken påverkar flera risker i riskkartan som Affärsrisk, Försäkringsrisk, Marknadsrisk, Operativa risker samt Legala risker/Compliancerisk. Likväl påverkas hållbarhetsrisken av hur bolagets verksamhet hanterar respektive risk i riskkartan.

Legala risker/ Compliancerisk avses risk för sanktioner baserade på lag eller föreskrift, risk för finansiell förlust eller risk för dåligt rykte, orsakad av att externt eller internt regelverk, att god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten inte följs. Med externt och internt regelverk avses lagar, förordningar, föreskrifter och bolagets egna styrdokument.

C.6.1 Riskexponering

Enskilt störst påverkan på bolagets resultat, i det korta perspektivet, är: negativ börsutveckling, stor förändring i onoterade aktieinnehavet samt ökad frekvens på skador under självbehåll.

Affärsrisk - strategisk risk

Strategisk risk består av risken för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Strategisk risk omfattar även oförmåga att anpassa bolagets verksamhet till förändringar i omvärlden.

Affärsrisk - intjäningsrisk

Intjäningsrisken påverkas främst av konkurrenters agerande på marknaden och bolagets förmåga att förekomma eller anpassa sig till marknadens utveckling. Intjäningsrisken påverkas också av att anpassning till nya regelverk dels blir kostsammare än beräknat, dels dyrare än konkurrenterna. Utöver sakförsäkringsverksamheten finns intjäningsrisk för den förmedlade affären från LFAB i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reduktion av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 procent i den förmedlade bankaffären och kan uppgå till 100 procent om bolaget till exempel överskridit befogenheterna. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter tills kreditförlusten är reglerad.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Övriga intäkter och kostnader, tkr	2019-12-31			2018-12-31		
	Bank- och fondförmedling	Livförmedling	Agria	Bank- och fondförmedling	Livförmedling	Agria
Provision	170 375	96 164	4 988	170 381	102 491	4 606
Driftkostnader	- 164 252	- 93 782	- 4 603	- 146 324	- 102 298	- 4 185
Summa övriga intäkter och kostnader	6 123	2 382	385	24 057	193	421

Tabell C.6(1): Övriga intäkter och kostnader per 2019-12-31 jämförande med 2018-12-31.

Affärsrisk - ryktesrisk

Värdet av varumärket är en av Länsförsäkringsgruppens viktigaste tillgångar. Länsförsäkringar har under mycket lång tid byggt upp och successivt breddat varumärket. Varumärket Länsförsäkringar är idag ett av de starkaste i branschen och ett av de mest kända i Sverige.

Legala risker/ Complierisk

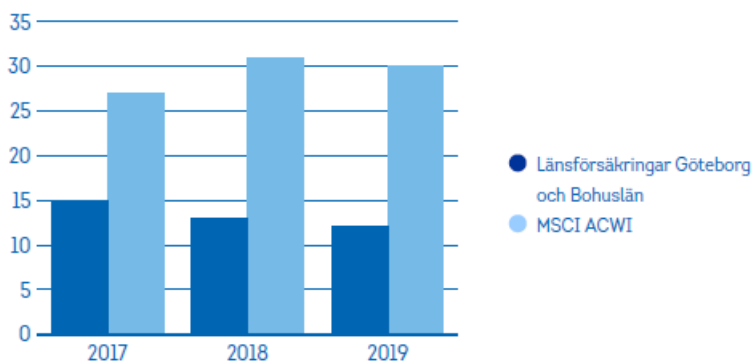
Bolaget ska leva upp till alla legala krav som gäller för bolaget.

Hållbarhetsrisk

I enlighet med årsredovisningslagen redovisar bolaget årligen sitt hållbarhetsarbete och i rapporten finns ytterligare information om bolagets hållbarhetsarbete. Bolaget har identifierat följande riskområden:

- Klimatförändringar innebär en betydande risk för ökat antal skador där bolaget arbetar med riskreducerande åtgärder som skadeförebyggande arbete samt att minska verksamhetens klimatutsläpp. Bolaget mäter och redovisar även årligen aktieportföljens koldioxidavtryck som riskreducerande åtgärd. Nyckeltalet, enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation, mäter utsläpp i förhållande till intäkter och visar hur koldioxideffektiva företagen i aktieportföljen är. Beräkningarna görs på noterade aktieinnehav.

Ton CO2e per mSEK omsättning

Figur C.6(1): Aktieportföljens koldioxidavtryck.

- De främsta riskerna på vår arbetsplats rör fysisk och psykosocial arbetsmiljö som eventuell stress, diskriminering samt hot mot medarbetare.
- Mänskliga rättigheter, bedöms utgöra en begränsad risk för bolaget, men indirekt risk finns inom leverantörskedjan och genom att bolaget till exempel investerar i företag som kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter, korruption eller miljökonventioner.
- Korruptionsrisk kan finnas genom intressekonflikter, bedrägerier eller andra oegentligheter som t.ex. mottagande av mutor eller penningtvätt.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

	leverantörer, riktlinje för finansförvaltningen, inköbspolicy, riktlinje för upphandling.	skadeförebyggande kunskapsträffar och kundbesök, exkluderingslista för investeringar och regelbunden genomlysning av kapitalinnehavet, naturskadesamordnare.
Personal & sociala förhållanden	HR-policy, riktlinje för trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, säkerhetspolicy, riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete, uppförandekod för medarbetare, uppförandekod för leverantörer	Kollektivavtal, arbetsmiljökommitté, skyddsronder, årlig medarbetarundersökning, medarbetarsamtal, HLR-utbildning för utrymningsansvariga, brandövningar, säkerhetsutbildning, funktion för whistleblowing, obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, kundombudsman, lämplighetsbedömning av medarbetare, sjukvårdsförsäkring, friskvårdsbidrag, interna hälsocoacher.
Mänskliga rättigheter	Inköbspolicy, riktlinje för upphandling, uppförandekod för leverantörer, uppförandekod för medarbetare, riktlinje för finansförvaltningen	Obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, exkluderingslista för investeringar och regelbunden genomlysning av kapitalinnehavet.
Korruption	Inköbspolicy, riktlinje för hantering av etiska frågor, riktlinje för hantering av intressekonflikter, riktlinje för anställdas egna affärer, riktlinje för sponsring, riktlinje för lämplighetsprövning, uppförandekod för medarbetare, uppförandekod för leverantörer, arbetsordning för styrelsen	Skyldighet för medarbetare att rapportera bisysslor och närstående relationer, lämplighetsprövning av medarbetare, obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, funktion för whistleblowing, anti-penningtvättsutbildning, arbetsinstruktion för genomförande av kundkännedom.

Tabell C.6(2): Bolagets riskreducing av hållbarhetsrisk ifrån hållbarhetsredovisning samt årsredovisning not 2.

C.6.4 Riskkänslighet

Affärsrisker inklusive strategiska risker hanteras inom ramen för bolagets ERSA process. Identifierade affärsrisker är en input vid framtagandet av stresstester eller negativa scenarions påverkan på bolagets affärsplan. De framåtriktade scenariobaserad analyserna bedömer bolagets motståndskraft och sårbarhet om väsentliga risker och händelser inträffar. Analys visar att nedgångar i aktiemarknaden leder till störst resultatpåverkan. Rapportering av ERSA sker internt och till Finansinspektionen.

C.7 Övrig information

Det finns ingen information som har bedömts lämplig att lämna i detta kapitel.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

D. Värdering för solvensändamål

D.1 Tillgångar och skulder

Värden på tillgångar och skulder i solvensbalansräkningen jämfört med den finansiella redovisningen 2019, tkr

Tillgångar	Solvens 2- värde	Finansiell redovisning
Förutbetalda anskaffningskostnader	0	19 729
Andra immateriella tillgångar	0	8 862
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	72 346	24 559
Fastigheter (annat än för eget bruk)	0	4 750
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterbolag	2 808 910	2 808 910
Aktier - börsnoterade	958 673	958 673
Aktier - icke börsnoterade	1 977 567	1 977 567
Företagsobligationer	426 507	424 485
Investeringsfonder	3 463 625	3 463 625
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	223 728	265 461
ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	2 198	2 234
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	277	277
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	9 803	300 219
Återförsäkringsfordringar	0	23 252
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	29 121	100 679
Kontanter och andra likvida medel	168 938	168 938
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	184 773	156 206
Totala tillgångar	10 326 466	10 708 426

Tabell D1 (1): Tillgångar

Skulder och eget kapital	Solvens 2- värde	Finansiell redovisning
Försäkringstekniska avsättningar	2 421 318	3 403 416
Andra avsättningar än FTA	175 823	0
Uppskjutna skatteskulder	701 150	592 871
Finansiella skulder	43 037	0
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	0	197 899
Återförsäkringsskulder	0	19 623
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	92 145	49 318
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	97 787	64 900
Totala skulder	3 531 260	4 328 027

Tabell D1 (2): Skulder

D.1.1. Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser

Som huvudprincip värderas bolagets tillgångar i solvensbalansräkningen till marknadsvärde, det vill säga det belopp till vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs. För den finansiella redovisningen tillämpar bolaget för sin värdering så kallad lagbegränsad IFRS. Nedan följer en genomgång av värderingen i

solvensbalansräkningen för varje tillgångskategori tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Immateriella tillgångar	Eftersom bolagets immateriella tillgångar inte är avskiljbara samt inte kan säljas separat, värderas de till noll kr i solvensbalansräkningen.	Immateriella tillgångar redovisas i den finansiella redovisningen till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod vilken omprövas varje år.
Förutbetalda anskaffningskostnader	Förutbetalda anskaffningskostnader har värderats till noll enligt Solvens 2.	Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader i den finansiella redovisningen.
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	Fastigheter värderas till verkligt värde, baserat på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningsbehov prövas årligen. Leasingavtal redovisas som nyttjanderättstillgång och finansiell skuld i solvensbalansräkningen och klassificeras som motsvarande underliggande tillgång skulle har redovisats om de ägdes. Nyttjanderättstillgången nuvärdesberäknas och skrivs av utifrån avtalets löptid.	Inga materiella skillnader avseende fastigheter och materiella anläggningstillgångar. I den finansiella redovisningen redovisas den operationella leasingkostnaden linjärt över leasingperioden.
Fastigheter (annat än för eget bruk)	Fastigheter värderas till verkligt värde, baserat på värderingar utförda av oberoende värderingsmän	Inga materiella skillnader.
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag	Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag värderas till verkligt värde genom beräkning av substansvärde.	Inga materiella skillnader.
Aktier – börsnoterade	Aktiens noterade köpkurs på balansdagen.	Inga materiella skillnader.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Aktier - icke börsnoterade	Verkligt värde på tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom de värderingstekniker som är etablerade på marknaden, vilka i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Se D.4 Alternativa värderingsmetoder.	Inga materiella skillnader.
Företagsobligationer Investeringsfonder Derivat	De flesta obligationer och investeringsfonder är noterade på en aktiv marknad och värderas därmed till noterad köpkurs på balansdagen. Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så används en värderingsteknik som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Derivatinstrument redovisas till verkligt värde.	Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen, upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader.
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.
ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring		
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	Värderas till dess nominella värde.	Inga materiella skillnader.
Återförsäkringsfordringar	Kundfordringar värderas till noll i solvensbalansräkningen, förutom de som är förfallna till betalning vilka värderas till dess nominella värde. Övriga poster omklassificeras till Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans.	Samtliga kundfordringar redovisas i den finansiella redovisningen. För övrigt finns inga materiella skillnader
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)		
Kontanter och andra likvida medel	Värderas till dess nominella värde.	Inga materiella skillnader.
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	Värderas till nominellt värde på grund av deras korta duration, detta anses vara en bra uppskattning av marknadsvärde.	Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

D.2.1 Värderingen av försäkringstekniska avsättningar för olika affärgrenar

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) värderas till det aktuella belopp som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän skulle vara tvunget att betala om man omedelbart skulle överföra sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till ett annat försäkringsföretag. Detta värde beräknas genomgående som summan av en bästa skattning plus en riskmarginal. Bästa skattningen motsvarar det förväntade nuvärdet av framtida kassaflöden och delas upp på premieavsättning och avsättning för oreglerade försäkringsfall. Premieavsättning avser framtida skadehändelser och avsättning för oreglerade försäkringsfall avser skadehändelser som redan inträffat, oberoende av om kraven från dessa händelser har rapporterats eller inte. Riskmarginalen ska motsvara kostnaden för att hålla det kapital som krävs för att klara bolagets åtaganden tills dessa är slutavvecklade.

Nedanstående tabell ger en översikt över bolagets FTA fördelade på materiella affärgrenar. Kolumnen LoB anger affärgrenens nummer enligt bilaga I till Delegerade förordningen. Namnen på affärgrenarna har valts så att de beskriver affären så bra som möjligt, snarare än enligt nämnda bilaga.

LoB	Affärgren	Bästa skattning			Försäkringstekniska avsättningar
		Bästa skattning Premieavsättning	Bästa skattning oreglerade försäkringsfall	Riskmarginal	
Direkt skadeförsäkring					
2	Sjuk- och olycksfall	8 578	116 727	22 681	147 987
4	Trafik	50 441	607 376	45 702	703 519
5	Övrig motor	27 667	58 312	2 539	88 518
7	Egendom	276 052	447 259	12 131	735 443
Proportionell återförsäkring					
16	Trafik		88 044	8 680	96 724
17	Övrig motor	18 013	-2 972	1 159	16 200
23	Assistans	221	-328	50	-57
Icke-proportionell återförsäkring					
25	Sjuk- och olycksfall	-337	4 175	1 907	5 745
26	Trafik	-3 733	146 131	56 394	198 792
28	Egendom	-2 266	28 948	9 313	35 994
Livförsäkring och -återförsäkring					
34	Skadelivräntor, direkt	0	281 674	11 364	293 038
36	Skadelivräntor, mottagen återförsäkring	0	95 015	4 401	99 415
Summa		374 638	1 870 360	176 320	2 421 318

Tabell D.2 (1): Försäkringstekniska avsättningar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Avsättningen för oreglerade försäkringsfall

En beskrivning av graden av osäkerhet i bästa skattningen för avsättningen för oreglerade försäkringsfall ges i samband med metodbeskrivningen under respektive affärgren nedan. Där beskrivs också eventuella materiella förändringar i de antaganden som görs jämfört med föregående rapporteringsperiod, med undantag för följande: Ny hantering av kundfordran är en konsekvens av en större förändring som främst berör premieavsättningen. Den redovisas därför i sin helhet under avsnittet Premieavsättningen nedan. För avsättningen för oreglerade försäkringsfall är förändringen endast materiell för mottagen återförsäkring.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Sjuk och olycksfall, inklusive mottagen återförsäkring

Affärsgren nummer 2 *Försäkring avseende inkomstskydd* (här kallad Sjuk och olycksfall) består av bolagets separata sjuk- och olycksfallsförsäkring. För beräkning av framtida kassaflöden används i huvudsak Schniepers metod, detta innebär att kostnaden för okända skador (IBNR) antas proportionell mot premien, medan utvecklingen av kända skador antas proportionell mot den kända skadekostnaden (RBNS).

Återförsäkrarens andel bestäms genom att tillämpa metoden ovan med skadekostnaden trunkerad vid den excesspunkt bolaget valt i sin excess-of-loss-återförsäkring. Summan av alla sådana andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i den gemensamma Olycksfallspoolen. Mottagen återförsäkring för Sjuk och olycksfall i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän utgör bolagets kvotandel av denna summa och återfinns i affärsgren nummer 25.

Värderingen av sjuk- och olycksfallsaffär anses vara relativt osäker då avvecklingstiden är lång (över 30 år kan förekomma). Denna osäkerhet begränsas dock av att de största kostnaderna, som avser invaliditetsersättning, är maximerade i termer av prisbasbelopp.

Trafikförsäkring, inklusive mottagen återförsäkring

Affärsgren nummer 4 *Ansvarsförsäkring* för motorfordon (Trafikförsäkring) består dels av de försäkringar som tecknats sedan bolaget fick egen koncession 2004, som behandlas först, dels av från LFAB övertagen run-off-affär för äldre årgångar, som behandlas längre ner i texten.

Vad gäller affären efter 2004 har Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän relativt lågt självbehåll i den interna återförsäkringslösningen. För att ge bästa skattningen bättre precision trunckeras skadorna först vid bolagets självbehåll. Skadorna delas in i

- skador med personskada – skador som innehåller minst en personskadedel
- skador utan personskada – rena egendomsskador

där de förra kan vara komplicerade och svårbedömda, medan de senare har en kort avvecklingstid och är relativt lätta att uppskatta. För rena egendomsskador används en triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot känd skadekostnad.

För skador med personskada trianguleras först antalet skador. Vidare beräknas en medelskada per bolag för skadekostnaden under självbehållet, baserat på en kombination av gruppens data och bolagets egna data. Slutligen erhålls utvecklingsfaktorer för utbetalt från beräkningar på data för en större grupp av länsförsäkringsbolag. Dessa tre informationskällor kombineras sedan i en Bornhuetter-Ferguson-skattning av skadekostnaden under självbehållet. Detta innebär ett antagande om att den procentuella andelen obetald skadekostnad är gemensam för gruppen, medan skadekostnadens totala storlek bestäms av antalet skador i det enskilda bolaget multiplicerat med medelskadan enligt ovan.

Återförsäkrarens andel bestäms genom fördelning av hela gruppens okända skadekostnad (IBNR, som då kan beräknas med större precision) på de enskilda bolagen efter deras förväntade skadekostnad för avgiven återförsäkring. Bästa skattning brutto blir sedan summan av beräkningen under självbehållet (för egen räkning) och återförsäkrarens andel.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Affärsgrenen 26 *Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring* består av bolagets andel av den så kallade Trafikpoolen. I den mottages återförsäkring som en kvot av alla bolagens skadekostnad över självbehållet, beräknad som ovan.

Den andra delen av Affärsgren nummer 4, *Trafikförsäkring* fram till 2004, är den run-off-affär som bolaget 2014-12-30 tog över från Länsförsäkringar Sak och som avser trafikförsäkring fram till dess att länsförsäkringsbolagen fick egen koncession 2004. Skadekostnaderna kan delas upp på egendomsskador respektive personskador, men för egendomsskador finns ingen känd reserv kvar. I praktiken handlar därmed bedömningen om segmentet personskador.

Beräkningarna görs för den samlade affären, medelst triangulering (Chain ladder) av utbetalningar, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot hittills utbetalt. För äldre årgångar, där endast ett fåtal skador återstår, med väl bestämda individuella reserver, används dock summan av dessa som bästa skattning. Den resulterande okända skadekostnaden (IBNR) fördelas sedan ut på länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak efter deras andel av känd reserv. Eftersom hela affären cederas till LFAB blir återförsäkrarens andel lika med bruttoreserven. Dessa andelar slås ihop med den del av affären som ligger kvar hos Länsförsäkringar Sak och bildar Trafikreservpoolen. Slutligen får Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän en kvotandel (en fix procent) av den samlade affären som mottagen proportionell återförsäkring av *Ansuarsförsäkring för motorfordon i Affärsgren nummer 16*.

Värderingen efter 2004 måste anses som väldigt osäker för storskadorna, eftersom vi har lång avvecklingstid och i det närmaste obegränsade skadebelopp (max 300 000 tkr). Detta påverkar mottagen återförsäkring och återförsäkrarens andel. Beloppen för egen räkning är väsentligt mindre osäkra, tack vare konstruktionen ovan. Den relativa osäkerheten är stor även före 2004, där vi visserligen vet mer om de enskilda skadorna, men samtidigt i hög grad har kvar skador som är mer svårbedömda.

Övrig motor (Kasko), inklusive mottagen återförsäkring

Affärsgren nummer 5 *Övrig motorförsäkring* består i huvudsak av momenten Delkasko och Vagnskada, samt några ytterligare mindre moment. Kasko har till den helt dominerande delen väldigt kort avvecklingstid. Den metod som används är därför en vanlig triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skade-kostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (som är summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 1 000 tkr, vilket innebär att för skadekostnaden över 1 000 tkr används skadereglerarnas bedömning utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador är kända vid beräkningstillfället och att skadereglerarnas bedömning i detta fall är den bästa skattning vi kan få.

För Kasko är sådana skador mindre vanliga. I den mån de överskrider bolagets självbehåll i excess-of-loss-återförsäkringen och därmed genererar avgiven och mottagen återförsäkring hanteras den av en gemensam återförsäkringspool, se beskrivningen för Egendom nedan. Värderingen får anses förhållandevis säker då avvecklingstiden är kort.

Affärsgren nummer 17 avser proportionell återförsäkring av Övrig motorfordonsförsäkring och består hos de 23 länsförsäkringsbolagen av kvotandelar av två gemensamma återförsäkringspooler. Den ena inrymmer vagnskadegarantiförsäkringar för Toyota och Lexus enligt märkesförsäkringssamarbetet mellan Länsförsäkringar och Toyota & Lexus. På grund av mycket begränsat dataunderlag (affären började

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

tecknas 2019-01-01) använder vi här som reservsättningsmetod skadeprocentmetoden, dvs. förväntad skadeprocent appliceras på premieintäkten och på så sätt får vi en förväntad skattning av ultimoskade-kostnaden.

Den andra poolen innefattar leverantörsförsäkring för maskinskador gällande traktorer, självgående skördemaskiner, grönytemaskiner och anläggningsmaskiner. Riskerna är till övervägande delen snabbt slutreglerade och av begränsad omfattning. Därför är en Chain ladder på utbetalda skador lämplig.

Egendom, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 7 *Försäkring mot brand och annan skada på egendom* består av försäkrings-grenarna "Hem och villa", inklusive Fritidshus, och "Företag och fastighet" inklusive Lantbruk.

Här används triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skade-kostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeas storskador vid 2 000 tkr. För delen däröver gäller den kända skadekostnaden utan uppräknig, även om expertbaserad justering kan förekomma undantagsvis. Även stora kumuler av skador vid naturkatastrofer, till exempel stormar, behandlas utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador och katastrofskador är kända vid beräkningstillfället, vilket i sin tur bygger på erfarenheten att de sällan efteranmäls. De är till sitt belopp ej helt kända, men den uppskattning som skadereglerare gör är i detta fall extra noggrann och kan därför anses som bästa tillgängliga skattning.

Som en konsekvens av detta antagande beräknas återförsäkrarens andel till känd skadekostnad över självbehållet i excess-of-loss-återförsäkringen plus katastrofskadekostnaden. Summan av alla sådana återförsäkrarens andelar för de 23 länsförsäkringsbolagen ingår i en gemensam återförsäkringspool. Affärgren 28, *Mottagen icke-proportionell återförsäkring av egendom* utgörs till största delen av bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen är för Hem och villa relativt säker, tack vare kort avvecklingstid och begränsad omfattning av storskador. För Företag och fastighet finns en del osäkerhet i storskadornas utveckling och även en underordnad del ansvarsskador med lång avvecklingstid.

Assistans, mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 23, proportionell återförsäkring avseende *Assistansförsäkring*, består av kvotandelar av den gemensamma återförsäkringspoolen som förutom vagnskadegarantiförsäkringar för Toyota och Lexus även inbegriper assistansförsäkringar, enligt märkesförsäkringssamarbetet mellan Länsförsäkringar och Toyota & Lexus. På grund av mycket begränsat dataunderlag (affären började tecknas 2019-01-01) använder vi här som reservsättningsmetod skadeprocentmetoden, dvs. förväntad skadeprocent appliceras på premieintäkten och på så sätt får vi en förväntad skattning av ultimoskadekostnaden.

Premieavsättningen

Premieavsättningen beräknas på samma sätt för alla affärgrenar. Bästa skattningen ska omfatta

- Skadekostnader (inklusive skaderegleringskostnader)
- Driftskostnader (exklusive anskaffningskostnader)
- Premier (som ännu ej inbetalats)

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

För att bestämma premieavsättningen beräknas de första två punkterna ovan som produkten av ett volymmått och en totalkostnadsprocent, på samma sätt som man gör i Annex III till EIOPAs "Riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar". Därvid beräknas på årsbasis en totalkostnadsprocent som mäter hur framtida kostnader och intäkter förhåller sig till premieintäkter. Denna totalkostnadsprocent multipliceras med volymmåttet, som beräknas som ej intjänade premie (enligt den finansiella redovisningen) plus förskottsbetalda premier, med hänsyn tagen till förväntade förnyelser och annullationer.

Från detta dras kundfordran avseende ej inbetalda premier bort, med undantag av premier som har förfallit till betalning.

Den största osäkerheten ligger här i bedömningen av skadekostnaden. Då reserven avser skador som ännu ej inträffat, kommer utfallet att variera.

Bolaget har vid fjärde kvartalet 2019 ändrat beräkningsmetodik för premieavsättningen. Tidigare användes den ovan nämnda förenklingen i Annex III fullt ut, vilket bland annat innebar att kundfordringar avseende premier inte redovisades i premieavsättningen utan på tillgångssidan. Detta är en materiell förändring som medför att premieavsättningen i de flesta fall minskar påtagligt, eftersom premiefordringar ofta utgör en väsentlig del av premievolymen.

En del av kundfordran avser försäkringsskydd som redan givits och har därför förts till *avsättningen för oregrerade skador*. Detta ger en materiell minskning av avsättningen dock enbart för mottagen återförsäkring.

Förändringen påverkar även de icke-tekniska posterna

- Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare
- Återförsäkringsfordringar
- Försäkringsskulder och skulder till förmedlare
- Återförsäkringsskulder

Dessa innehåller nu endast belopp som har förfallit till betalning. Resten har enligt ovan inkluderats i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. Även om effekten på de olika posterna är stor, så blir effekten på kapitalbasen måttlig eftersom detta till stor del handlar om att flytta belopp mellan poster.

Slutligen påverkar förändringen den förväntade vinst som ingår i framtida premier, se avsnitt C.4, och den relaterade annullationsrisken, se C.1.

Skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring

Detta avsnitt omfattar både Affärsgren 34 *Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser* och 36 *Liv återförsäkring* vilka båda beräknas på samma sätt. För dessa affärsgrenar görs antaganden om dödlighet, driftskostnader och värdesäkring.

Vad gäller dödlighetsantagandet för skadelivräntor följs den rekommendation som togs fram av en arbetsgrupp under dåvarande Svenska Försäkringsförbundet. Rekommendationen heter "1999 år

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

kapitaliseringstabeller räntenivå och dödlighet" och dess riktlinjer är idag branschstandard. Antagandena har under 2015-16 varit föremål för utredning av en arbetsgrupp under Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen. Slutsatsen blev att utfallet av dödligheten avviker något från modellen som togs fram 1999, men att avvikelserna inte är tillräckligt stora för att modellen ska behöva justeras. Driftskostnaderna antas vara ett värdesäkrat medelvärde per livränta av hela gruppens driftskostnader, den framtida värdesäkringen uppskattas med break even inflation.

Den största osäkerheten ligger i den faktiska livslängden. Eftersom beståndet är relativt litet påverkar enskilda försäkringar i motsvarande grad relativt mycket.

Riskmarginalen

Riskmarginalen för skadeförsäkring beräknas sammantaget för premieavsättningen och avsättningen för oreglerade försäkringsfall. Den beräknas med cost-of-capital-metoden där kapitalkostnadsräntesatsen är satt till föreskrivna 6 procent.

Med stöd av Delegerade förordningen Artikel 58 använder vi Metod 2 i EIOPAs "Riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar" för förenkling vid beräkningen av riskmarginalen: det solvenskapitalkrav för kommande år som ingår i formeln för riskmarginalen beräknas med utgångspunkt i motsvarande värde för innevarande år, vilket antas utvecklas över de framtida åren i proportion till bästa skattningens utveckling. Enligt samma riktlinje bör företaget vid behov "justera formeln på lämpligt sätt". Vi gör justeringen att kundfordringar inte räknas med bland framtida intäkter i bästa skattning av premiereserven i detta speciella sammanhang, eftersom kundfordringar inte påverkar premierisken.

Den materiella förändring av premiereserven som nämnts påverkar även riskmarginalen, eftersom bästa skattning ingår i beräkningen enligt Metod 2. Med justeringen ovan blir dock förändringen på den totala riskmarginalen måttlig. Vid allokeringen av riskmarginalen till de enskilda affärgrenarna kan dock vissa av dessa få stora förändringar i riskmarginalen jämfört med ifjol,

Riskmarginalen för skadelivräntor beräknas som på samma sätt som för skadeförsäkring, med undantaget att här inte finns några premier att ta hänsyn till.

D.2.2 Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen

I den finansiella redovisningen värderas försäkringstekniska avsättningar (brutto) enligt ÅRFL samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Skadeförsäkring, premieavsättningen

Avsättningar för ej intjänade premier i den finansiella redovisningen beräknas i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). Därtill görs en bedömning av framtida kostnader för löpande avtal och, om dessa överstiger pro rata temporis-beräkningen för hela bolaget, görs ett tillägg med mellanskillnaden (avsättning för kvardröjande risk).

I solvensbalansräkningen beräknas, som beskrivits ovan, premieavsättningen utifrån nuvärdet av framtida kassaflöden för skadekostnader och driftskostnader, med avdrag för förväntade framtida premiebetalningar. Detta ger skillnaden att den del av den finansiella redovisningens

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

premiereserv som motsvarar förväntad vinst lyfts bort från avsättningen, liksom förutbetalda anskaffningskostnader. Förväntade kostnader för ingångna avtal där försäkringsperioden inte börjat löpa ingår i solvensbalansräkningen, men inte i den finansiella redovisningen. Den största skillnaden är dock i de flesta fall att framtida premiebetalningar dras av från premieavsättningen i solvensbalansräkningen.

Man bör notera att en stor del av de nämnda materiella skillnaderna i premie-avsättningen motverkas av motsvarande förändring i icke-tekniska balansposter, där förutbetalda anskaffningskostnader, kundfordran avseende premier samt förskottsbetalningar omvärderas till noll, så när som på de mindre belopp av de sistnämnda som har förfallit till betalning. Effekten på kapitalbasen blir måttlig om man ser förändringarna i premieavsättningen och de nämnda icke-tekniska posterna sammantaget.

Slutligen tillkommer att man i solvensbalansräkningen diskonterar de framtida kassaflödena och lägger till en riskmarginal, den senare dock för premiereserv och ersättningsreserv sammantaget.

Skadeförsäkring, avsättningen för oreglerade försäkringsfall

Grunden för avsättningen för oreglerade försäkringsfall är både i den finansiella redovisningen och i solvensbalansräkningen en uppskattning av de framtida kassaflödena gjord med aktuariella metoder. I den finansiella redovisningen är diskontering bara tillåten för skadeförsäkring med lång avvecklingstid, i vårt fall trafikförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. För dessa är det valfritt att diskontera eller inte.

I den finansiella redovisningen diskonterar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän all trafikaffär och direktförsäkring av Sjuk och olycksfall. Härvid används en försiktig diskonteringsränta i enlighet med gällande föreskrifter.

Inom solvensbalansräkningen diskonteras all affär med föreskriven marknadsränta. Dessutom finns i solvensbalansräkningen en explicit riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden. I den finansiella redovisningen har man normalt en implicit marginal, för att få en betryggande reserv som uppfyller gällande regelverk.

Vidare gäller för solvensbalansräkningen, men inte för den finansiella redovisningen, att man drar av förväntade framtida premiebetalningar avseende försäkringsskydd som redan givits. Detta har i vårt fall en materiell betydelse endast för mottagen återförsäkring.

Skadelivräntor

Skadelivräntorna diskonteras i den finansiella redovisningen precis som i solvensbalansräkningen med marknadsränta. I solvensbalansräkningen tillkommer en riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden, medan riskmarginalen i den finansiella redovisningen är mer försiktig än så.

Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen

Omvärderingen av de försäkringstekniska avsättningarna kan sammanfattas enligt följande. Av ett totalt omvärderingsbelopp på 806 276 tkr härrör 322 684 tkr från omvärderingen av premieavsättningen. Premieavsättningen uppgår i den finansiella redovisningen till 723 496 tkr och i solvensbalansräkningen

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

till 400 811 tkr. Denna omvärdering beror till allra största delen på de framtida premieinbetalningar som dragits av från premieavsättningen i solvensbalansräkningen, men inte i den finansiella redovisningen.

Omvärderingen av avsättningen för oreglerade försäkringsfall uppgår till 483 591 tkr och beror främst på annorlunda diskontering och marginal. Avdragna premiefordringar på verkar också i viss mån omvärderingen på mottagen återförsäkring. Allt detta beskrivs kvantitativt i nedanstående tabell.

Omvärdering FTA, oreglerade försäkringsfall (tkr)	Sjuk och olycksfall	Trafik	Övrig motor	Egendom	Skade- livräntor	Mottagen återförs-		Totalt
						äkring		
Enligt finansiell redovisning	183 964	920 196	59 604	465 906	309 841	564 587	2 504 098	
Avgår redovisningens marginal	-56 211	-225 850	-1 169	-17 917	-28 167	-147 346	-476 660	
Skillnad i diskontering	-11 026	-86 970	-124	-729	0	-38 354	-137 203	
Tillkommer solvensbalansräkningens riskmarginal	20 291	41 647	759	7 637	11 364	68 448	150 147	
Avgår Fordringar	0	0	0	0	0	-19 875	-19 875	
Enligt solvensbalansräkning	137 018	649 023	59 071	454 897	293 038	427 460	2 020 507	

Tabell D.2 (2): Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar, oreglerade försäkringsfall.

D.2.3 Övrig information om försäkringstekniska avsättningar

Återkrav enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal uppgår till 223 728 tkr för skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring och 2 198 tkr för sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring. Hur dessa värderas beskrivs i föregående avsnitt. Bolaget har inga återkrav från specialföretag.

D.3 Andra skulder

Detta kapitel innehåller en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje skuldpost utanför FTA, tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
Andra avsättningar än FTA	Övriga avsättningar omfattar avsättning till återbäring som enligt IFRS redovisas som försäkringsteknisk avsättning. Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Uppskjutna skatteskulder	Uppskjutna skatter har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan Solvens 2 och den finansiella redovisningen medför även en beräkning av uppskjuten skatteskuld för tillämpliga poster. Posten uppskjuten skatteskuld redovisas	Skillnaderna mellan IFRS och Solvens 2 hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen samt att uppskjuten skatteskuld har redovisats netto mot uppskjuten skattefordran i Solvens 2. Värderingsmässigt, undantaget omvärderingsbeloppen enligt Solvens 2, är det ingen skillnad mellan den finansiella redovisningen och Solvens 2.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
	netto mot beräknad uppskjuten skattefordran. Se tabell D3 (1-4).	
Finansiella skulder	Finansiella skulder avser leasingkulder för tecknade leasingavtal. Den finansiella skulden nuvärdesberäknas och skrivs av utifrån avtalets löptid.	I den finansiella redovisningen redovisas den operationella leasingkostnaden linjärt över leasingperioden.
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare Återförsäkringsskulder Skulder (verksamhet, inte försäkring)	Förskottspremier värderas till noll i solvensbalansräkningen. Övriga poster omklassificeras till Övriga skulder som inte visas någon annanstans.	Förskottspremier redovisas i den finansiella redovisningen och värderas till nominellt värde.
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	På grund av deras korta duration anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.

Tabell D3 (1): Skulder

Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader, tkr	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
Fordran avseende pensionsavsättningar	7 945	7 945	> 1 år
Totalt	7 945	7 945	

Tabell D3 (2): Uppskjutna skattefordringar brutto avseende temporära skillnader

Uppskjuten skattefordran avseende omvärderingsbelopp, tkr	Solvens 2-värde	Förfaller
Förutbetalda anskaffningskostnader	4 222	< 1 år
Immateriella tillgångar	1 861	> 1 år
FTA återförsäkrares andel	8 702	> 1 år
Fordringar avseende direkt försäkring	56 811	< 1 år
Övriga fordringar	28 246	< 1 år
Totalt	99 842	

Tabell D3 (3): Uppskjutna skattefordringar brutto avseende omvärderingsbelopp

Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader, tkr	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
Skuld avseende placeringstillgångar	600 816	600 816	> 1 år
Totalt	600 816	600 816	

Tabell D3 (4): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende temporära skillnader

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Uppskjuten skatteskuld avseende omvärderingsbelopp, tkr

	Solvens	
	2-värde	Förfaller
FTA, brutto	168 608	> 1 år
Skulder avseende direkt försäkring	39 512	< 1 år
Totalt	208 120	

Tabell D3 (5): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende omvärderingsbelopp

D.4 Alternativa värderingsmetoder

Bolaget följer lagbegränsad IFRS och därmed värderas finansiella tillgångar till verkligt värde. Tillgångarna värderas på samma sätt i finansiell redovisning som för solvensändamål. I finansiell redovisning klassificeras varje tillgång i en av tre värderingsnivåer, nivå 1-3. För solvensändamål klassificeras finansiella tillgångar enligt metod 1-3, där respektive metod överensstämmer med motsvarande nivå i den finansiella redovisningen. Metod 1 omfattar tillgångar som värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar. Om tillgången inte kan värderas enligt metod 1 används metod 2 eller 3. I metod 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande tillgångar. Om en tillgång inte kan värderas enligt metod 1 eller 2 värderas tillgången enligt metod 3 och klassificeras därmed som en alternativ värderingsmetod enligt Solvens 2.

Bolaget värderar icke börsnoterade aktier och onoterade investeringsfonder (private equity-fonder) enligt metod 3. Icke börsnoterade aktier värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. När det gäller onoterade investeringsfonder görs värderingen i enlighet med branschpraxis. Detta innebär att respektive fond värderas med hjälp av tillämpliga branschriktlinjer som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation). Dessa värderingar tillhandahålls från respektive motpart.

D.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

E. Finansiering

E.1 Kapitalbas

E.1.1 Mål och principer för kapitalbasen

Kapitalplaneringen genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. I processen analyseras storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital utifrån prognoser för försäljning och lönsamhet. Målet med kapitalplanering är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Analysen har sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess så kallade basscenario men inkluderar även ett krävande men realistiskt negativt scenario samt stresstester.

Kvantitativa kapitalmål sätts som en övergripande risktolerans för bolaget och uttrycks genom solvenskvoten. Med solvenskvot avses kapitalbas dividerat med solvenskapitalkrav. Bolagets solvenskvot ska ligga inom ett målintervall mellan 150 och 250 procent där det regulativa kravet är 100 procent. Inför beslut om övergripande risktolerans analyserar styrelse och ledning kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att reducera risker. Efter kapitalplanering beslutar styrelsen om affärsplanen. Under året rapporteras sedan löpande resultat och vid behov sker revidering. Posterna i kapitalbasen delas upp på tre nivåer. För bolaget klassificeras hela kapitalbasen som primärkapital nivå 1.

Kapitalbas, tkr

Primärkapital Nivå 1

	2019	2018
Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	4 851 319	3 519 398
Avstämningsreserv	1 928 887	1 922 486
Summa Kapitalbas (Solvens II)	6 795 206	5 456 884

Tabell EI (1): Överskådlig nivåindelning av kapitalbas

E.1.2 Skillnader mellan Tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och Eget kapital i den finansiella redovisningen

Skillnaderna mellan Eget kapital enligt legalt bokslut och kapitalbas i Solvens 2 består av omvärdering av tillgångar och skulder. Posten obeskattade reserver består av utjämningsfond, säkerhetsreserv, periodiseringsfond och överavskrivning och medräknas i sin helhet i kapitalbasen. Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs kvalitativt och kvantitativt i avsnitt D.2.1.

Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas 2019 tkr

Eget kapital enligt legalt bokslut		4 866 319
Solvens 2 justering mot Eget Kapital		1 928 887
Obeskattade reserver	1 514 080	
Omvärdering Immateriella tillgångar	-7 001	
Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader	-15 507	
Omvärdering FTA (netto)	604 599	
Omvärdering Fordringar och skulder avseende direkt försäkring	-63 539	
Omvärdering Övriga fordringar	-103 745	
Summa Kapitalbas		6 795 206

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Förklaringsposter eget kapital enligt bokslut och kapitalbas 2018 tkr

Eget kapital enligt enligt bokslut		3 534 398
Solvens 2 justering mot Eget Kapital		1 922 486
Obeskattade reserver	1 532 119	
Omvärdering Immateriella tillgångar	-10 483	
Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader	-14 540	
Omvärdering FTA (netto)	415 390	
Summa Kapitalbas		5 456 884

Tabell E1 (2): Förklaringsposter eget kapital enligt bokslut och kapitalbas

E.1.3 Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggskapital

Kapitalbasen kan bestå av primärkapital och tilläggskapital. Primärkapitalet består av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, värderad enligt värderingsprinciper under Solvens 2, samt efterställda skulder. Tilläggskapitalet omfattar poster som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster. Tillsynsmyndigheten förhandsgranskar och godkänner värdet av poster i tilläggskapitalet innan de kan användas i kapitalbasen.

Posterna i kapitalbasen ska delas in i tre nivåer. Nivå 1 avser poster i primärkapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda samt med god tillgänglighet och likviditet. Nivå 2 avser poster i primärkapitalet som är fullt efterställda samt poster i tilläggskapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda. Nivå 3 avser övriga poster. En post ska anses vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts.

Kapitalbasen i bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och får därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav (SCR) och minimikapitalkrav (MCR).

Medräkningsbar kapitalbas (tkr)	2019-12-31	2018-12-31
Kapitalbas	6 795 206	5 456 884
Medräkningsbar kapitalbas för SCR	6 795 206	5 456 884
Medräkningsbar kapitalbas för MCR	6 795 206	5 456 884

Tabell E1 (3): Medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Primärkapital på nivå 1

Initialt kapital, balanserat resultat och årets resultat omfattar bolagets eget kapital enligt enligt bokslut. Avstämningsreserven utgör de justeringsposter som uppstår vid omvärdering av bokförda värden till Solvens 2-värden. Här ingår också obeskattade reserver vilka elimineras vid övergång från den finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Kapitalbas 2019, tkr

Eget kapital enligt legalt bokslut		4 866 319
Avstämningsreserv		1 928 887
Obeskattade reserver	1 514 080	
Omvärdering av poster från finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen	414 807	
Summa Kapitalbas		6 795 206

Kapitalbas 2018, tkr

Eget kapital enligt legalt bokslut		3 534 398
Avstämningsreserv		1 922 486
Obeskattade reserver	1 532 119	
Omvärdering av poster från finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen	390 367	
Summa Kapitalbas		5 456 884

Tabell E1 (4): Kapitalbas

Årets positiva resultat, framförallt i kapitalförvaltningen, har påverkat bolagets primärkapital nivå 1. Avsättning till återbäring 2019 uppgår till 175 000 tkr vilket minskar kapitalbasen. Totalt ökar kapitalbasen med 1 338 322 tkr i jämförelse med föregående år.

E.1.4 Övrig information om kapitalbasen

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande kapitalbasen.

E.2 Solvens- och minimikapitalkrav

E.2.1 Allmän information om solvens- och minimikapitalkrav

Bolaget använder EIOPAs standardformlen för beräkning av solvenskapitalkravet. En bedömning av standardformelns lämplighet genomförs årligen. Bedömningen innehåller en kombination av kvantitativa och kvalitativa analyser där standardformelns antaganden jämförts med bolagets faktiska riskprofil. Bedömningen är att standardformeln skattar bolagets kapitalbehov väl.

Bolaget använder inte någon förenkling vid beräkning av solvenskapitalkrav som under vissa villkor är tillåten enligt bestämmelser i förordning 2015/35 från EU-kommissionen. Bolaget använder inte heller några företagsspecifika parametrar för beräkning av solvenskapitalkrav för försäkringsrisk. Utifrån tidigare kommenterad EIOPAs 2018-översyn av standardformeln; är en omtolkning av justeringsbeloppet för förlusttäckningskapaciteten föremål för finansinspektionens bedömning.

Följande tabell visar solvenskapitalkravets storlek, totalt och uppdelat per riskmodul där minimikapitalkravets storlek har även inkluderats.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav (tkr)	2019-12-31	2018-12-31
Skadeförsäkringsrisk	549 514	554 339
Sjukförsäkringsrisk	67 552	58 984
Livförsäkringsrisk	22 554	20 939
Marknadsrisk	3 908 052	3 219 049
Motpartsrisk	85 366	38 576
Diversifiering	-503 225	-459 473
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	4 129 813	3 432 414
Operativ risk	57 744	62 745
Justering för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter	-527 632	-747 964
Solvenskapitalkrav(SCR)	3 659 925	2 747 195
Minimikapitalkrav (MCR)	914 981	686 798

Tabell E.2 (1): Solvenskapitalkravet per riskkategori utifrån bolagets solvenskapitalkrausberäkningar.

E.2.2 Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Solvenskapitalkravet har ökat under 2019. Anledningen är framförallt ökade marknadsvärden på placeringstillgångarna som ökat marknadsrisken materiellt. En annan anledning till att solvenskapitalkravet ökat är EIOPAs 2018-översyn av standardformeln som trätt i laga kraft eller omtolkats under 2019. Förhållandet mellan kapitalbas och solvenskapitalkrav resulterar i en solvenskvot på 186 procent vilket är väl inom bolagets målintervall.

Bolaget följer i skrivande stund noggrant utvecklingen av corona pandemin. Bolaget bedömer att solvenskvoten fortsatt kommer vara inom målintervallet.

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Bolaget använder inte någon undergrupp för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln

Författare

Wallström Björn

Dokumentansvarig

Robbstål Ricard

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Varken minimikapitalkravet eller solvenskapitalkravet har överträtts av bolaget under rapporteringsperioden. I händelse av överträdelse av bolagets målnivåer för minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav finns dokumenterade och av styrelsen fördefinierade åtgärder.

E.6 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande solvens- och minimikapitalkrav.

Författare
Wallström Björn

Dokumentansvarig
Robbstål Ricard

Bolag Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	Dokumenttyp PM-Rapport	Sidnummer 55 (55)
Funktion Styrning och organisation	Dok nr B10:2020:0:1326	Säkerhetsklass Intern
Beslutsfattare Styrelse	Beslutad 2020-04-02	Version 1.0

Bilagor kvantitativa årsrapporter 2019 som ingår i solvens- och verksamhetsrapport (SFCR)

För nedanstående årsrapporter redovisas belopp i tkr om inte annat anges.